

ZEMPLEN.

Társadalmi és irodalmi lap.

ZEMPLEN-VÁRMEGYÉNEK HIVATALOS LAPJA.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

ELŐFIZETÉS ÁRA:

Egész évre 6 ft.
Félévre 3 ft.
Negyedévre 1 ft 50 kr.

Bérmertelen levelek csak ismert kezektől fogadhatók el.

Kéziratok nem adhatók vissza.

Egyes szám ára 15 kr.

A nyilatkozat minden garmond sor díja 20 kr.

HIVETÉS DÍJA

Hivatalos hirdetéseknek:
Minden sor után 1 kr.
Azonfelül bélyeg 30 kr.

Petitnél nagyobb, avagy díszbetűvel vagy körzettel ellátott hirdetésekért tértmérték szerint minden négyzetcentim. után 3 kr. számíttatik.

Állandó hirdetéseknek kedvezmény nyújtatik.

Hirdetések és pénzküldemények a kiadóhivatalhoz intézendők.

Társadalmi élet — kaszinó.

(F. H.) Ha a kisvárosi társadalmi körök területén működő tényezőket szemügyre vesszük, ha vizsgáljuk ama jelenségeket, amelyek ott előfordulnak és figyelemmel kísérik az azok keretében szereplők működését: legelőször is az ötlük szemünkbe, hogy ama köröknek nincs középpontjuk; nem találjuk fel bennük azt az erőt, amely hivatva volna azokat szép kerekded formájukban, összhangzó és részarányos egészben megtartani. Olyan a kisvárosi társadalom, mint a szétpattant üstökös, amelynek részei hulló-csillagok alakjában nyomtalanul eltűnnek a véghetetlen világűrben. Olyanok vagyunk, mint a bolygók, amelyek kényszerből szorítottva lomha egyformasággal végzik utjukat.

Mert csakugyan egyformaságban éljük le napjainkat. Társadalmi életünk egyhangúságát nem zavarja meg semmi üdvös kezdés, nem élénkíti semmi felébresztésre célzó törekvés. Ha itt-ott történik is valami, a legjobb szándék, a legtisztább akarat lélekmagyaroztatik és hajótörést szenved a bűnös közöny, a ferde gondolkodás és kanapépolitika rideg kőszirtjén. Mindenki magának él, holott a lelkeknek egymással egyesülniük kellene, hogy teljes becsület érvényesítsék; mindenki visszahúzódik viskójába, mint a teknős-béka páncélja alá, holott mindenkinek elméjébe kellene vésve lennie, hogy csak az a boldog pillanat, midőn a jótékony isteni kéz emberi jósága bőségszaruját hinti embertársaira s midőn az ember az öröm rózsakosarát öntheti testvérei fölé.

A kor, ez a kiméletet nem ismerő szörnyeteg, egy-két évtized alatt kegyetlen

pusztítást vitt véghez társadalmi életünkben! A barátságos együttléte felváltotta az elzárkózottság s míg hajdan legalább a száztötű atyafiság igyekezett egymásközött jó viszonyban fentartani a vendégszeretetet, addig ma mindenki visszahúzódik a társas együttlét örömeitől és gyakran egy-két család barátsága összeesküvés a többiek ellen. Rideg szellem hatja át az embereket. Irigység, féltékenység, lenézés, másrészt szűkkeblűség, korlátozott felfogás, elhibázott bánásmód elszibbasztja a társadalmi tevékenységet, meghiusit minden egyesülésre célzó törekvést. A járókelők hideg köszöntéssel haladnak el egymás mellett. Gyanakvó szemekkel, irigy tekintettel illetik egymást. Ahol valami érintkezést látunk, az is nem egyéb, mint a konvencionális szokások rideg folyománya.

Ily körülmények közt nem csoda, ha társadalmi életünkben, családi, ház körünkben mindenütt, minden zugban ott guggol ama gonosz vendég: az unalom. Az unalom társadalmi életünk ama gonosz vendége, ki fogvicsoritva, merev szemekkel néz kedvteléseinkre és keserű ürmet kever azok közzé! Ha valóban élni akarunk, meg kell azt ölnünk, vidám kedélyhangulatunknak ezt az elősdijét. Az unalomnak sok ellensége van, de még egy sem mutatkozott elég erősnek, hogy azt végkép kitörölje az élők sorából. Ott van a hangverseny, a színház, a felolvasások: de milyen részük van azokban a kedvtelésekben a kevésbé vagyonsoknak, a falusi, a kisvárosi életnek? Ott vannak regényeink, de ezek az olvasóknak sok feleslegest nyújtanak és a szép társasélet ápolására majdnem semmit.

Az ember társas lény. Reá nézve már

magában a társaság is kedv és ahol kedv uralkodik, ott játszani akar. A férfi a társaságot leginkább a kaszinóban találja fel. Ott vannak mindenkinek saját kedvtelései, amelyekkel unalmas óráit elüzi. Mindezekről a szórakozásokról azonban a nőknek, százados szokások és hagyományos erkölcs-tantételek folytán, le kell mondanunk. A nő, amennyiben nincs háztartással elfoglalva, vagy nem olvas regényeket, lényegileg a társalgásra van utalva. De mily egyoldalú, milyen sovány ez többnyire, kivált kis városban, ahol nehéz folytonosan „érdekes” személyiségeket és érdekesítő eseményeket szőnyegre hozni! Mily egyhangúak az ilyen társaságok! Mert az illetlen merev szabályai lehangolnak minden jókedvet. Tartózkodó mindenki, ne hogy természeti, veleszületett sajátságaival okot szolgáltatson a nem tetszés kifejezésére, amely a tulságos érzékenykedés folytán gyakran a megbotrányozásig fokozódik és ha végre-valahára az elválás órája üt, mindenki felsóhajt, mintha egy nehéz álmotól szabadult volna meg.

Ha valamely társasjátékot kezdenek, úgy ez — érdek hiányában — már is véget ér, a zongorának, vagy valamely vékony műkedvelői hangnak kell közbe vetnie magát, hogy az ásitó kedélyürességet szükségképpen kitöltse. A leggonoszabb rákfeneje társas életünknek azon dillettantizmus mellett, amelylyel játék és sport itt a kis városban üzetik, kétségen kívül a férfiak legnagyobb részének nyárspolgáriás közönye és egykedvűsége, amely, kevés kivétellel, minden játékok közt Gringenör találmányát, a kártyajátékot méltatni látszik. Míg a fiatalabbak igen gyakran kacéris, unalmas üres fecsegésben keresik

TÁRCA.

A fővárosi színházak.

— A »Zempléne« számára. —
Írta: Erényi Nándor.

IV.*)

A Vigszínház.

A fővárosi színházakról írott első cikkelyemben érintettem azt a századvégi nyugati áramlatot, amely Párisból jövet, új felfogásokat, eszméket, új idealokat akar teremteni, és irodalomban, művészetben, izlésben és iparban egyaránt mindinkább több tért nyer és számosabb hívőkre, jobban mondva utánzókra talál. Ez a hiper-franciáskodóktól „felfrissítő”-nek elnevezett áramlat, amely már az írók között oly sok hivat szerzett magának Magyarországon, a milléniomi esztendő május havában megalapítója lett a legfrisebb sümájus magyar Muzsa-templomnak: a Vigszínháznak.

A Lipót-körúti büszke palota létezésének alapja semmi más, mint, hogy néhány ügyes szellemű és üzleti merész vállalkozó uri ember tökéletesebbé abból az elragadtatásból, amelylyel a magyar közönség egyik nagyrésze adózott a nyugateurópai, vagyis párisi eszméknek, illetve ötleteknek. Mert a francia szellemes és ötletes, eszméi azonban kevésbé támadnak és rendszeresen szellemes ötletekké laposodnak, amelyekben mulat a jó kedélyű ember, de nem okul és nem tanul belőlük senki.

Ezeket a »szellemes« francia ötleteket, mint-

* Az I. II. és III. közlemény lapunk f. évi 38. 39 és 41. számainak tárcáiban olvasható.

egy akkumulátor, akként gyűjtögette és szedegette a még keletkezése stádiumában lévő Vigszínház. Mikor már elég »érett«-nek tartotta a magyar közönséget arra, hogy ezeket az összeszedegett párisi eszmehulladékokat neki feltalálja, megnyitotta a milléniomi év tavaszán a magyar nyelvű párisi színházat.

Immár több mint féleve, hogy az új színház fenáll, előadott körülbelül tíz-tizenkét darabot, úgy hiszem elég alap arra, hogy az eddigiekből kiokoskodjuk programját. Mert az új színház megnyitásakor semmi programot nem adott, nem ígért semmit, jövődben követendő útját csak a színház ormán ékeskedő arany felírás látszott megjelölni: Vigszínház.

Annyit tudunk tehát, hogy esakis a vig muzsának fognak az aranyosfehér palotában áldozni.

Most már sok más egyebet is tudunk. Megtudtuk, hogy a színház nem más, mint egy magyar nyelvű fordított „theatre libre”, ahol épp úgy minden szabad, mint Páris akármelyik tizenötödruangu színházában. Megtudtuk, hogy az új színház magyar eredeti darabot csak minél ritkábban akar előadni és akkor is elrettentő példa gyanánt a lehető legrosszabbakat.

Az eddig előadott két magyar eredeti darab csunyan megbukott. Megtudtuk még azt is, hogy a színház éppen nem idegenkedik deszkáira fogadni a trikós operettet, mert hisz nem rég komoly alkudozásukat folytatott a népszínház énekes művésznőjével.

Egyszóval kiviláglott ezen fél év alatt, hogy a Vigszínház homlokegyenest ellenkező eszmei irányzatot követ, mint ahogy azt a magyar sajtó és a magyar közönség egyrésze a színház megnyitása előtt gondolta.

Már maga a vezetőség is akként van alakítva, hogy nem csudálható, ha az új színház nem áll valami erős nemzeti alapon. A szellemi vezetőség: Keglevich gróf és Szécsi Ferenc, az előbbi franciás »grandseigneur«, az utóbbi nyugateurópai eszmékben és formákban utazó íróember, aki hirlapírói pályáján rajongott mindenért, ami párisi címkével ellátva jelent meg irodalomban, vagy színpadon, — mind csak arra törekednek, hogy a felületes, léha, de szellemes és mulattató francia, ugynevezett »gall-esprit«-t honosítsák meg állandóan a Vigszínház deszkáin.

Ez eddigelé mégis csak félig sikerült nekik. És ennek oka, hogy nagyobbára rosz francia darabokat adtak.

»Az államtithár« és a »Durand és Durand« című két bohózaton kívül egyik színrehozott darabjuknak sem volt tartós sikere. Egyrészt tényleg rosz darabok voltak, de másrészt meg oly arcátlanul gorombák (és nem pikánsak), hogy a különben nem nagyon »prüd« magyar közönség jóízűsége felháborodott ezen izléstelenségek ellen.

Amint látszik, az irányzata az új színháznak meglehetősen elhibázott. Nem tudjuk ki ebben a hibás, a vezetőség-e, vagy a magyar közönség-e, amely tán kívánja e felületes és percnyi hatásra vadászó színpadi dolgokat. — A józan magyar közönségről nem tételhetjük fel ezen izlésbeli bomlottságot és csak a vezetőségre hármlik minden felelősség. De nemcsak a vezetőségre, hanem a napi sajtó egy nagy részére is, amely ezen hibás irányzatnak nap-nap után tömjénez.

Hiszen azt senki sem kívánja, hogy egy magát »Vig«-nak nevező színház száműzze a valóban szellemes és mulattató francia színpadi termékeket, de csak a javát kell kiszemelgetni és

időtöltésüket, addig az öregebbek a mel-
lékszobában ülnek a játék-asztal mellett.

Társadalmi viszonyainknak és társalgás-
módunknak ezen a visszás állapotán segíteni
egyik nemes feladatát képezné a vidéki
kaszinóknak. Ezeknek, mint az értelmiség,
intelligencia középpontjának, oda kellene
törekedniük, hogy fölödjék bilincsei közül
ama tényezőket, amelyek egyes egyedül
képesek társas életünknek fesztelenséget,
élénkséget kölcsönözni. Ne elégedjenek meg
csak azzal, hogy tagjaiknak többé-kevésbé,
egy pár órára szórakozást nyújtanak, hanem
hassanak oda, hogy úgy tagjaiknak, mint
azok hozzátartozóinak, családjaiknak is alkal-
mat adjanak, mennél többször úgy egy pár
vidám óra eltöltésére, mint szellemi élvez-
zetre. Rendezzenek társas összejöveteleket,
amelyekbe a nőket, mint a társas élet
éltető lelkeit, okvetlenül be kell vonniuk
és amelyekben fenkölt szellemet, finomult
izlést és megtisztult erkölcsöket meghono-
sítsanak. Rendezzenek hangversenyeket,
előadásokat, tartanak felolvasásokat és
mindenek előtt rendeljenek jó és hasznos
olvasmányokat.

S e tekintetben ne elégedjenek meg
avval, hogy évenként egy pár regénnyel
szaporítják könyvtáraikat és ezeket is több-
nyire a nem éppen erkölcsfinomító külföldi
termékek fajtájával, hanem vegyék párt-
fogásukba nemzeti irodalmunkat. Lépjenek
be a különféle egyesületekbe: a Kisfaludy-,
Petőfi-, a történelmi, természettudományi,
földrajzi társaságokba, az akadémia könyv-
kiadó vállalatába és egyéb hazafias egye-
sületekbe, amelyeknek irodalmi termékeit
nemcsak hogy olcsó áron megszerezhetik,
hanem azoknak elolvasása több haszonnal,
több ismeretszerzéssel lesz összekötve, mint
száz francia regénynek futólagos átlapoz-
gatása.

De még itt sem szabadna a kaszinók
működésének megállania! Mint értelmiséggel
és erkölcsi súlyjal bíró testületnek lebegjen
mindegyiknek szemei előtt halhatatlan
Széchenyink célja, a melyet az az első
nemzeti kaszinó felállításával összekötött.
De miként az általa alapított nemzeti kaszinó
évenként csak pohárköszöntőben szokott
megemlékezni, a legnagyobb magyar
elévülhetetlen érdemeiről, feladatát pedig,
melyet az elébe tűzött, legtávolabról sem
teljesíti: úgy annak utószülöttjei, a vidéki
kaszinók sem akarják megérteni a mester
intencióját. Pedig itt volna igazán szükség
arra, hogy kilépjenek a kezés, a működés
terére! Hány kérdése van a közművelődés-

csak mérsékelten szinrehozni a kissé csiklandós
francia bohózatokat. A kaviár kellemes lehet kés-
hegygel élvezve, de levesmértő kanállal habzsolva
vajmi kétséges inyenckedés.

Amit azonban nagy mértékben vesztettünk
a réven a Vigszínháznál, némileg visszanyertük a
vámom. Mert ha a programja nem kifogástalan is
az új színháznak, amely eszközökkel ezt a pro-
gramot keresztülviszi, a magyar szinpadit világban
még eddigelé páratlan. Először is az a művészi
testület, amelyet magának összeválogatott a vi-
dék legkiválóbb színészeiből, képes a legnehezebb
művészi feladatok megoldására. És ha végig tek-
intünk a Vigszínház művészi gárdáján, igazán
csak sajnálni lehet egyik másik ambiciózus, komoly
feladatra várakozó művésznket, hogy mily
ostoba bohózatokban kell szerepelnie.

Másodszor a szinpadit technikának mesteri
felhasználása szintén enyhíti az eladott darab
esetleges fogyatékoságait. Diszletek és berende-
zések oly művészi kivitelben és elegáns, finom
izléssel vannak összeállítva az új színházban, hogy
csudálunk kell a vezetőséget, amely külsőségekre
ily finom érzékkel bír, hogy nem képes az elő-
adott darabokat jobban megválogatni.

Harmadszor első helyen áll a Vigszínház a
fővárosi színházak között az összejáték, a művészi
együttes tekintetében. Olyan összevágó előadá-
sokat még ezelőtt nem láttak a fővárosban. Való-
ban a Nemzeti színház e tekintetben sokat tanul-
hatna kollégájától.

Ez a három körülmény enyhíti, mondom,
azt a főbenjáró hibát, amely a színház irányza-
tában rejlik. És éppen ezek miatt: ily művészi
testülettel, ily magasfokú izléssel bíró vezetőséggel
és művészi »ensembel«-vel nem csüggedhetünk

nek, a közgazdaságnak, amelyek körül ér-
demeiket szerezhetnének maguknak a ka-
szinói intézőkörök?!

De sik a pusztá, messze a part . . .

Vármegyei ügyek.

Az ezredéves országos kiállítás zsűri-taná-
csának javaslata alapján Zemplén-vármegyéből ki-
tüntetésben részesültek a következő kiállítók:

Állami ezüst érmet nyert *Lácay László dr.*
termelő Sárospatakról, *Pornárfy Gyula* termelő
O.-Liskáról.

A történelmi főcsoport kitüntetései sorában,
a kiállítás körül szerzett kiváló érdemek különös
felemlítésével, *milléniomi nagy érmet* nyert: *Andrássy*
Géza gróf és a *s.-pataki ev. ref. főiskola*. — kial-
lítási érmet: a *sztropkai rk. templom*. — elismerő
oklevelet *Göőze Sarolta* polgári leányiskolai igaz-
gató, kedves földink, Komáromban, *Harkányi Fri-*
gyes br. Budapestről, *Lónyay Gábor* gróf Dereg-
nyőből, *Neuwöhner Manó* Madról, *Ungváry Ede*
Sztropkóról, a visnyői ev. ref. templom, és Zemplén-
vármegye közönsége.

Diszoklevelet: a szerencsi cukorgyár.

A közművelődés csoportjában emlékérmét:
A magyar nyelvet és népnevelést Zemplén-vár-
megyében terjesztő egyesület, »elértjeles eredmé-
nyekért.« — Elismerő oklevelet: a Sárospataki
Irodalmi Kör.

A közoktatásügy csoportjában emlékérmét:
A kegyesrendiek s.-a.-ujhelyi főgimnáziuma, »kiváló
eredményért.« — Közreműködők érmét: *Jahab Ben-*
jámin fapari szakiskolai tanító Homonnáról, *Spot-*
kovszky Károly rajztanár S.-A.-Ujhelyből, »ügybuz-
galmaért.«

Az egészségügy és gyermeknevelésügy cso-
portjában (versenyen kívül) *Andrássy Aladár* gróf
Homonnáról, emlékérmét: *Mailáth József* gróf Kir-
Helmecsről.

A mezőgazdaság csoportjában elismerő okle-
velet: Zemplén-vármegye gazdasági egyesülete,
»közhasznú tevékenységeért.«

A kereskedelmi növények csoportjában em-
lékérmét: *Mailáth József* gróf okszerű dohányter-
melésért.

A vízépitkezés csoportjában (versenyen kívül)
az V. ker. m. kir. kulturmérnöki hivatal Sátoralja-
Ujhelyből, a s.-a.-ujhelyi m. kir. folyammérnöki
hivatal. — Milléniomi nagy érmet: A bodrogközi
Tisza-szabályozó társulat, Perbenyiből, »az armen-
tesítés terén kifejtett kiváló közhasznú működése-
ért.« Elismerő oklevelet: *Gregersen G.* és fiai vál-
lalkozók (akik a tokaji Tisza-hidat éppen most
adták át a közúti forgalomnak) »a vízépitészet terén
kifejtett közhasznú működésért.« *Kozma Sándor* mér-
nök S.-A.-Ujhelyből ugyanazért.

A szőlészet, borászat csoportjában (versenyen
kívül): *Hammersberg Jenő* és *Lácay László dr.* —
Milléniomi nagy érmet nyertek »kitünően« kezelt
boraikért: *Adriányi Kálmán* Tolcsváról, *Blum Miksa*
u. o., *Hadik-Barkóczy Endre* gr. Varannóról, özv.
Heyduk Ambrus Tokajból, *Képes Gyula* S.-A.-U-
jhelyből, *Klein Bernát* u. o., *Kicsinkó Antal* Tokajból,
Kovács Károly Ujhelyből, *Kovácsy Gábor* Tallyáról,
Kun Daniel S.-Patakról, *Ligeti Bertalan* Ujhelyből,

el az új színház jövőjét illetőleg és remélhetjük,
hogy eddigi irányzatával minél előbb szakítani fog.

A művészek gárdáját illetőleg a férfiak az
elsőség. Általánosságban véve a férfiakok hatá-
rozottan jobbak, mint a nők. Van egy pár szí-
nész a Vigszínháznak, akik határozottan drámai
színészek és akiknek a kedvéért valóban érdemes
volna drámákat elővenni, mert bizony valóságos
komédia ezeket a komoly drámai színészeket
nézni holmi »Csalj meg édes«-ekben, mikor ezek
vidéken Hamletet és Otellokat játszottak. De
ha már a komoly dráma nem felel meg a szájuk
izének, elővehetnék a shakespearei, vagy molieri
vigjátékokat, amelyeket bizony ez a színész-gárda
sok esetben jobban adna, mint a Nemzeti-beliék.
Vegy tán dehonasztáló volna egy Kisfaludy-
vigjátékot elővenni, annak a Kisfaludynak egy
szinművét, akinek szobra ékesíti a színházat. Vagy
haszontalan művészi vállalkozás volna egy *Plautust*,
vagy akár *Aristophanest* elővenni? Bizony ezek
mind magas és szép művészi feladatok lennének
és bár könnyen meg is valósíthatók ily színé-
szekkel, nekünk meg kell elégednünk »Béni bácsi«-
val, meg »Jibbs és Nibbs«-sekkel, holmi »*Folies*
Caprice« meg Barokaldi-cirkuszról elorzott sület-
lenségekkel.

Molnár László, a színház szerződöttett drá-
mai hősszínésze, már el is szerződött vidéki ven-
dégszereplésre, mert mindössze fél esztendő alatt
egy estén lépett fel. Jól tette, őt bizonyára nem
kötötte a színházhoz az a neveléses hűség, hogy
»fővárosi« színházban inkább vagyok utolsó, mint
vidékiben első.

De van a színháznak még két komoly drá-
mai színésze, akik igen szármalmas szerepet játsza-
nak ottan: *Balassa Jenő*, a vidéken előnyösen is-

Mathiasz János Szöllöskéről, *Moskovits Ignác* Patak-
ról, *Róth Bernát* Ujhelyből, *Rothmann Herman*
Tolcsváról, *Schön Hugó dr.* és *Sandor Ujhelyből*,
Schönfeld Albert Tolcsváról, *Szabó Gyula dr.* Mis-
kolczról, *Szirmay Alfréd* gr. Tokajból, *Szűly Alajos*
Tolcsváról és *Zinner Arnold* Tokajból.

Emlékérmét nyertek »jelesen« kezelt boraikért:
Andrássy Daniel id. Tarczalról, *Benedek Pal* Tokaj-
ból, Első tokaji borkiveteli társaság Tokajból, *B.*
Farkas István Ujhelyből, *Krötzer László dr.* Tokaj-
ból, *Lang József* Tolcsváról, *Propper Bernát* Tolcs-
váról, *Rick Gusztáv dr.* özvegye Patakról, *Schiffer*
L. és tarsa Tokajból,

Elismerő oklevelet nyertek jól kezelt boraik-
ért: *Andrássy Tivadar* gróf Szöllöskéről, *Dessueffy*
József Tolcsváról, *Dienes István K.-Azar*ból, *Grosse*
Ödön Ujhelyből, *Horváth Endre* Ujhelyből, *Ligeti*
Ignác u. o., *Krötzer László dr.* Tokajból, *Polonyi*
Ignác Ujhelyből, *Reschofszky Lázár* Tolcsváról,
Reichard David Ujhelyből, *Rima-Szombathy Pal*
O.-Liskáról, *Róth Daniel E.-Bényér*ől, *Szemere*
József Ujhelyből, *Szlaninka József* Tallyáról és *Szöl-*
lősy Artur Ujhelyből.

Közreműködők érmét nyerték: *Kiss Ernő*
szől. és bor. felügyelő Tarczalról, *Kosinszky Viktor*
vinclér-iskolai igazgató u. o., *Pammer Jenő* sz. és
b. gyakorló u. o.

(Vége köv.)

Pénztárvizsgálat. Főispánunk ömeltósága,
a vármegye alispánja, főjegyzője és az árvaszék
elnöke, valamint a pénztári személyzet jelenlété-
ben, ugyszintén a vármegyei főszámvevő közre-
működésével f. hó 18-án tüzetesen megvizsgálta
a vármegyei fő- és gyámpénztárt, a könyvvitelt,
szaknyilvántartásokat és a pénztári ügykezelést.
— Érdekelti fogja a t. varmegye közönségét,
hogy a vizsgálat alkalmával leltározottat:

1. a pénznaplók szerint kész-
pénzben . . . . . 7.712 ft 63 kr.
2. vm. pénztári értékekben . 282.693 ft 94 kr.
3. gypt. értékekben . . . . 484.472 ft 74 kr.
1—3 összesen: . . . . . 774.879 ft 31 kr.

A fedezet készpénzben és értékekben fölmutat-
tatván, vagyonszétlétül találtatott ugyanannyi,
vagyis 774.879 ft 31 kr.

A részletekből fölemlítjük, hogy a vármegyei
nyugdíjintézet 120.046 ft 86 kr. — a községi,
illetve a körjegyzői nyugdíjalap pedig 27.203 ft
82 krnyi vagyon fölött rendelkezett a vizsgálat
alkalmával. Az ügyrend és szabályzat szerint
mintaszerűen kezelt pénztárak vizsgálata d. e. 9-től
12 óra utánig tartott.

A belügyi kir. minister kiküldöttje, *Téry Ödön*
dr. közegészségügyi felügyelő, írja levelezőnk,
Sztropkón váratlanul megjelenván, úgy ott, mint f.
hó 14-én a járás több községében is közegészség-
ügyi szemlést tartott. A járás székhelyén megvizs-
gálta a járványkórházat, a kisdudóvót és az állami
elemi iskolát, a vágóhidat, mérszárszéküket és azon-
felül még számos kocsma- és vendéglőhelyiséget,
nemkülönb a gyógyszer-tárt is. A tapasztalt rend
és tisztaság fölött *Bárczy Benedek* népszerű fő-
szolgabíráknak teljes megalégedését nyilvánította.

mert intrikus és jellemszínész és a fiatal, nagy-
tehetségű hősszerelmes: *Beregi Oszkár*, akiknek
semmi, de semmi dolguk nincsen.

A többi férfitag vagy bonviván színész,
vagy komikus, kivéve kettőt: *Szathmáry Árpád*
és *Gál Gyulát*. Az előbbi valódi Falstaff-alak, ós-
komikum apaszínész, az utóbbi kitünő jellemzi-
nész és kedélyes apa.

A bonvivánok között az elsőség *Fenyvesi*
Emilt illeti meg, ezt az elegáns, mély kedélyű
színészt, akinek csak néha affektált nyeglesége rí
ki átgondolt alakításából. Annak idején a Nem-
zeti színházban is feltűnt kitünő Tarján Gidája.
Itt az »Államtitkár«-ban nagy sikere volt.

Góth Sándor szintén kitünő bonviván színész,
ki a »Durand«-ban határozott sikert aratott. Leg-
gyengébb a Népszínházról átláptált *Ráthonyi*
Ákos, aki tulságos szögletességével nagyon is
vidékiek.

A színház »baturnursch«-a a hölgyek ked-
veltje: *Tapolczai Dezső*, egy kedves komédiás.

A komikusok, *Sziklay Kornél* és *Gyöngyi*
Izso, sajnos, csak a karzatra appellálnak és hiveik
a vasárnapi publikum.

Utóljára hagytam a Vigszínház legnagyobb
művészt: *Hegedűs Gyulát*. Ez a Kolozsvárról
felkerült fiatal színész igazán egy csapásra meg-
hódította a közönséget és a kritikát. Jellemalkitá-
sai és utólréhetetlen komikuma első helyre avat-
ják a Vigszínház művészi gárdájában. Igazán csak
idő kérdése, hogy e nagytehetségű színész a
Nemzeti színház fogadja tagjai sorába. De oda is
való ő.

A hölgyek, tudja isten miért, gyengébbek
és rosszul vannak összeválogatva. *Lánczy Ilka* a
»star«, kedves volt a Nemzeti színházban kisebb

Folytatás az I. melékleten.

Hírek a nagyvilágból.

Umberto olasz király békét kötött *Menelik* abesszinai njeussal. A békekötés 1300 derék olasz katonai szabadulását jelenti, kik már hónapok óta sanylenek *Menelik* fogságában.

Sándor, szerb király, tegnap Bécsbe érkezett és ott marad három napig. A szerb király találkozni fog atyjával, *Milán* exkirálylyal, s azután hosszasan szándékozik értekezni *Goluchowski* közös külügyi miniszterrel.

Amália, portugál királyné, haza érkezett Lisabonba.

Sándor fejedelem lelkiüdvéért Szófiában, hol a volt fejedelem hamvai ideiglenesen vannak elhelyezve, f. hó 18-án gyászistentisztelet volt, melyen részt vett az özvegy is, *Hartenau* grófné, ki erre az alkalomra *Salzburgból* Szófiába utazott.

Nikolajevics Miklós, orosz nagyherceg, tegnap Pétervárról Bécsbe érkezett.

Magyar kirándulók a pápánál. *Wolajka* Nándor c. püspök vezetése alatt dec. 3-án nagyobb számú kiránduló társaság érkezik Rómába. A magyarokat *XIII. Leo* pápa külön kihallgatásán fogadja.

Kuba-szigeten, hol már több mint egy éve dúl a forradalom, spanyolok és felkelők között döntés előtt áll a hadi szerencse. A döntő csata bekövetkezését szívszorogva lesik-várják Spanyolországban, az anyaállamban.

Hírek az országból.

Fülöp, orleansi herceg, a *Ris-Jenő* határában lévő szitnyei és ágyai erdőségeken, ahol *László* főherceget a múlt évben halálos végű bal eset érte, vadászott e napokban nagy sikerrel. Szép neje, *Dorotya* főhercegnő, folyton mellette volt.

Klapka György tábornok ércszobrát, Komáromban, melyet a szabadságharc nagy hősenek emlékeztetőre dícsőségének legkiválóbb színhelyén emeltek, f. hó 15-én leplezték le nagy ünneppielleggel. *Klapka* György emléke, kinek nevéhez vesztett csata híre nem fűződik, sőt legszebb diadalaink, így Zemplén földjén is a b.-kereszturi és a tokaji véres csaták története dícsőíti, ércnél maradandóbban él a honfiai kegyeletben!

Az országos képviselők választása, most már, hogy a pótválasztások is megtörténtek, végezték. A pótválasztásokon, tíz kerületből nyolcban, a szabadelvű párt győzött.

Külömfélék.

(A királyasszony nevenapja) Folyó november hó 19-én ulte felséges nevenapját Magyarország imádásig szeretett királyasszonya: *Erzsébet*, kinek neve be van írva minden magyar szívébe azok közé a nevek közé, melyeknek viselőit szeretetének, hódoló tiszteletének egész melegével tanulta körülövezni. A magyarok nagyszonyával, *Erzsébet* királyné öfélésségével, együtt gyászol az egész ország. Az ő bánata a mi bánatunk, az ő ünnepe a mi ünnepünk, Ima szállott az ég felé, templomi énekek zengtek: Isten tartsa! Isten áldja!! Az ország ünnepéből a mi székes városunk, S.-A.-Ujhely is kivette a maga részét. A vármegye székházán, az új és régi vá-

szerepekben és afféle könnyű vérű párisi cocotok alakításában, de elsőrangú primadonnának nem való. Toaletjei sokkal nagyobb elismerésben részesülnek, mint alakításai. Van a színháznak két hősnője: *Haraszthy* Hermin és *Hunyadi* Margit, természetesen nekik meg nem felelő szerepeikben nem arathatnak sikert. A társalgási színesznő, *Delli* Emma, a naiva, *Kalmár* Piroška, gyengék és nem valók elsőrendű szerepekre. — Egy igaz művész nő van a színháznál, aki oszlopa a műsornak és leghasznavehetőbb tagja a színháznak: *Nikó* Lina, a mi régi ismerősünk, aki páratlan művészetével a közönség kedveltje lett rövid idő alatt.

Mikor a Vigszínház alakulásáról hirt vett a sajtó és a közvélemény, egyaránt arra gondolt mindenki, hogy az új színház megalakításával megnyitja annak az egészséges versengésnek időszakát a színházak között, amelyből ugy a Vigszínház, mint a Nemzeti színház megerősödére fog kikerülni. Nem így történt. A Vigszínház új csapáson halad, a Nemzeti pedig régi bajait még mindig nem vetette le. Megalakult és épül is már a főváros ötödik állandó színháza és így ismét remélhetjük, hogy bekövetkezik az a józan konkurrencia és mindegyik színház úgy fog kikerülni a csatából, hogy meg lesz a jellege, vezéreszméje, amelyet követve fog közremunkálni az igaz közműveltség megerősítésében.

(Vége.)

rosházán s még több középületen is nemzeti zászlók lengettek. S mikor az istenházába, a róm. kat. templomba, háladó istentiszteletre szólított a beharangszo: csak úgy tódult befelé a nagyközönség, mintha bucsujárása lett volna. A vármegye tisztikarát *Molnár* István főispán vezette. Ott voltak a kir. honvédség tisztikara és a kir. hivatalok képviselői, mint a városi hatóságok ugyszintén a hitfelekezetek, a helyi egyesületek, testületek képviselői is szép számban. Az énekes misét, mely *Te-Deum*-mal kezdődött, ft. *Lengyel* Pál rk. lelkész-plebános, szentszéki ülnök, pontifikálta három papos segédlettel. A karénekeket, mint rendesen, most is a piaristák főgimnáziumi ifjúsága szolgáltatta a töle megszokott szép összhangzással. Míse végén, mindnyájunk gyönyörűségére, az *Isten áldd meg a magyart!* zendítette rá a kórus, miközben a nagyszámu közönség emelkedett hangulattal távozott a templomból. — Hogy az előadások e nagy napon miért nem szüneteltek az iskolákban mindenütt? annak nem mi vagyunk a megmondhatói.

(Személyi hírek.) *Andrássy* Tivadar gróf Töke-Terebesen vadászat közben lováról lebukott és a lábán súlyos sérülést szenvedett. A gyorsan igénybe vett orvosi segédlet után türethetően érzi magát. — *Wollenhoffer* Emil, honvédezered, ezredparancsnok, az itt állomásozó honvédszázalój megvizsgálása céljából f. hó 18-án városunkban időzött.

(Kinevezés.) *Opitz* Sándor rk. segédlelkész-hittanárt Patakról *Bubics* Zsigmond dr. kassai püspök Kassára nevezte ki rendes tanáru a főhatósága alatt álló rk. tanítóképző intézetbe. A tudományosan képzett, előkelő műveltségű és fölvilágosodott gondolkozású segédlelkész távozását Patakról, ahol 14 évi ottlét után magának közszeretettel biztosított, a művelt társadalom ószinte sajnálattal veszi tudomásul.

(Kántor-választás.) Az ujhelyi róm. kat. orgonista állást f. hó 18-án töltötték be. Tizenkét pályázó közül*) a próba után az egyháztanács nyolcat kielejtetett s az így maradt négy konkurrens közül *Szappanos* Imre kenderesi orgonistára esett a választás, aki a legtöbb szavazatot kapta. A megválasztottnak, ki ugy énekel, mint játékaival, tehetségének és zenei tudásának adta tanujelét, s amellet kitünő bizonyítványokkal is rendelkezett, hathatós pártfogója volt *Justus* Alattyan jóltevő plebánosa is.

(Halálozások.) Miklósvári Miklós Béla s fia Béla, — szegfalvi Szeghy Gyula, — szegfalvi Szeghy Elemér, — ragyóczi Csoma István s neje miklósvári Miklós Mária s leányuk Mariska, — özv. Miklós Lászlóné szül. vértessaljai Vértessy Irma s gyermekei Irma, Margit és László, — deteki és tengerfalvi Meczner Béla s neje miklósvári Miklós Luiza, gyermekeik: Anna, férjével négyesi Szepessy Kálmánnal s Anna leányával, Sarolta és Ferenc s a számos rokonok nevében is melyen megszorodott szívvel jelentik a legjobb nő anyja, leány, testvér, illetve sógoróné s n-gynénének miklósvári Miklós Béláné szül. szegfalvi Szeghy Mártának, f. évi november hó 18-án este 6 óraker életének 36-ik, boldog házasságának 18 ik évében szívszél-ütés következtében történt gyászos elhunytát. A megboldogultnak hült tetemeit a róm. kat. egyház szertartásai szerint f. hó 21-én d. e. 10 óraker helyezték örök nyugalomra a Meszeskei tanyán lévő családi sírboltban. — Áldás és béke lengjen hamvai felett! — Özv. *Gyarmathy* Jánosné, szül. *Liszky* Terézia Kazinczy utcai háztulajdonos f. hó 15-én, 70 éves korában, hosszas szenvedés után meghalt. Temetése, melyet *Fejes* István megható gyászbeszéddel végeztet, másnap délután ment végbe, a gyászoló családtagok, rokonság s nagyszámu közönség részvételével. *Székely* Imre, tisztelt barátunk, anyósát, *Gyarmathy* Béla kereskedő és özv. *Nagy* Jenőné pedig édes anyjukat gyászolják az elhunytban, ki 29 évi hosszú özvegyisége alatt közbecsülés és közszeretben élve kizárólag családjának, gyermekeinek szentelte szorgalmas és takarékos életét. Béke hamvaira!

(Színészet.) *Szalkay* Béla, a kassai szintársulat igazgatója, a múlt héten Ujhelyben járt, hogy kiváló erővel rendelkező társulatával néhány előadás tartására engedelmet nyerjen. Ezt a kérelmét azonban *Barthos* főszolgabíró azért nem teljesítette, mert előzőleg már *Veszpréminé* Ágh Ilka igazgatónőnek adott engedélyt, hogy a jövő dec. hó elejétől néhány héten át előadásokat tarthasson.

(Aranymise.) *Bergler* Gyula, tokaji rk. esperesplebános, címz. ó-budai prépost, f. hó 16-án tartotta áldozópapságának 50 éves jubileumát. Az ünnepelő és ünnepelt immár *negyvennyolc* évet töltött el mint a tokaji rk. egyház lelkésze. Ez idő alatt ugy az egyházi, mint a társadalmi téren tanusított működésével megnyerte nemcsak saját hiveinek, de az egész város közönségének osztatlan szeretetét és becsülését. A templomban mint jeles hit-

*) A lapunk mnlt számában bemutatott derék *Óval* Ferenc, kit közbejött betegsége tartott vissza a pályázaton való megjelenéstől, Abauj-Szepléből bennünket levélben kért föl, hogy az egyháztanács tagjainak, kik megválasztása iránt élénken érdeklődni méltóztattak, helyette mondjuk köszönetet, amit mi ezennel készségesen teljesítünk. Szerk.

szónok, kitünő énekes ismeretes. Különösen zenei hallása félelmissé tette a kántorok előtt. Nagy gyönyörűségét találja abban, ha a nép ajkain fölzendülnek a templomi, vagy gyász-istentiszteleten a rk. egyház magasztos énekei, bár a szabatos karéneket is kedveli. Hivatalos ügyein kívül minden szépnek és jónak előmozdítója és pártolója. Fél százados működése idején nem volt és nincs oly városi intézmény, egyesület, melynek kezdője s hathatós támogatója ne lett volna és nem volna. A helybeli kaszinó, a temetkező-egyesület, a tűzoltó-egyesület, a községi kiseddóvó, az ipariskola: mind-mind erélyes elnökét, pártfogóját tiszteli őbenne. Különösen a tűzoltó-egyesület az, melyet érdeklődésével, figyelmével kitüntet. Fölszerelésekre, a tagok segítésére, jutalmazására több ízben tett 100, 200, 300 ftos alapítványokat, legújában, jubileoma alkalmából, ismét 500 ftos alapítványával gyarapította az egyesület alapító-kéjét, melynek rendeltetése az, hogy kamataiból a hivatásuk teljesítése közben szerencsétlenül járt, avagy anyagi tekintetben szükségre jutott tűzoltók *felekezeti különbség nélkül* segitssenek. A kiseddóvó építendő helyiségének költségeire legújában szinte 1000 ftos alapítványt tett a városi képviselőtestület kezei közé. A felekezetek között fenálló jóviszonynak mindenha gondos ápolója és türelmes fentartója az ünnepeit. Ünnepi alkalommal, mint pld. bucsu, lukullusi asztala mellé gyűjti a környéken lakó tisztársait, a város színe-javát, *el nem feleli meghívni soha a más felekezeti egyházak helybeli lelkészeit sem*. A virágoknak híres kedvelője. Kertjében szép s ritka fajú virágok tenyésznek. Megtekinti minden évben viritás közben a ref. pap gyönyörű violáit is. Habár buzgó kat. pap, felül tud emelkedni a felekezeti szűk-körü korlátain, a legközelebb lezajlott egyházközpontok események alatt soha senki előtt, nyilt helyen, nem hallatta kárhóztató hangját. Ellenkezőben, *híveit a szentesített törvények tiszteletben-tartására utasította minden alkalommal*. A helybeli iskolák iránt minden tekintetben alaposan érdeklődik. Nemcsak a saját, hanem az állam iskolájának vizsgálatain is minden alkalommal megjelen s a feleleteknek buzgó s egyik legtürelme-sebb hallgatója. A leányok kézügyességi oktatásának céljából ez éven a rkat. iskolánál egy új nőtanítói állást szervezett és töltött be. Mindezekkel a sokoldalú erényeivel kiérdemelte híveit s a városi közönség általános becsülését. Jubileoma előestéjén a városi képviselőtestület indításából a tűzoltó-egyesület, a ref. énekkar közreműködésével, fáklyás-menettel és szerenaddal tisztelte meg az ünnepeit. Az ünnepi szónok ezuttal *Horváth* János ref. lelkész volt, ki a töle megszokott talpraesett beszédében hűen ecsetelte a jelen volt nagyszámu és diszes közönségnek a jubiláns iránt érzett legbensőbb érzelmeit. — Másnap tartott aranymiséjén, mondanom sem kell talán, az ünnepeit közeli tisztársai, volt káplánjai csaknem teljes számban, a diszes közönség, a városi hatóság buzgó imában kérték az istentől, hogy *Bergler* Gyulát a közjó számára még számos évig tartsa meg szerető környezeté örömeire.*) Míse végén lakásán fogadta a helybeli gkat., ágostai, helv. hitv. és izr. egyházak s a városi képviselőtestület, nemkülönben számos tisztelőjének jókivánatait. Ősi szokás szerint fényes áldomás vetett véget a nevezetes napnak. Ez áldomás, mintegy 100 fnyi résztvevőjével, hü kifejezője volt az ünnepeit vendég-szeretetének. A fehér asztal örömei közé gyönyörű szellemi ékesség gyanánt sorakozott az a sok felköszöntő, melyet ez alkalommal egyházi és világi férfiak ajkairól hallottunk, mely köszöntők mind-megannyi tanujelei valának annak a békeséges szellemnek, kölcsönös türelemnek, mely korunkban a hazafias papság szíveit általános betölti. — Isten éltesse a Melchizedek rendje és a Krisztus szíve szerint való főpapot, a lehető legteljesebb szellemi és testi frissességben, még nagyon soká!

(Hibaigazítás.) A „Zemplén“ 1897. évi naptárának *Hivatalos Részében* a választott bizottsági tagok sorából a *Karsa* Ferenc, — az igazoló-választmány kinevezett tagjai sorából a *Spillenber* Barna, — a közséjgyezői képesség megbírlására hivatott szakbizottság névsorából a *Pataky* Miklós, — a vármegyei nyugdíjalpra ügyelő választmány névsorából a *Bodecsky* Ede és *Karsa* Ferenc nevei kimaradván: kérjük, hogy e neveket a közkezen forgó naptárakba bejegyezní sziveskedjenek. — Végül megemlítjük, hogy a 61. lapon említett *Urecsky* Margit óvónőnek neve mellől a helyettesi minőséget jelző *h.* betű, *Fiedler* Vilma varannai óvónőnek pedig a neve véletlenül kimaradt. Kérjük a hibák kiigazítását.

(Tűz.) Nagy veszedelem fenyegette *Tolcsva* várost f. hó 14-én délelőtt, amidőn egy gyermek gondatlansága következtében a gk. parókia közvetlen szomszédságában lévő egyik lakóház kigyuladt. Hogy a további veszedelem elhárítottat, az a tolcsvai derék tűzoltóknak köszönhető, kik megfeszített erővel munkálkodtak a tűz elfojtásán, ami sikerült is. r. l.

*) Ad multos annos!

Szerk.

(Hidavatás.) Az a milléniumi hatalmas alkotás, a Tisza vashidja, mely Tokaj mellett, Szabolcs- és Zemplén-vármegyék részéről, a Tisza folyó fölött mint egy-egy óriási vaskor fog egymással kezdet, jelképezvén a két törvényhatóság területének nemcsak tözsomszedságát, de a szoros barátságot is Zemplén és Szabolcs közönsége között, e napokban annyira elkészült, hogy a közforgalomnak ünnepies módon átadható volt. Az átadás ünnepies ténye, a hidavatás, Tokajban ment végbe a mult csütörtökön. Képviselve voltak: a kir. pénzügyminisztérium, mint a közuti vashid építetője, a kir. kereskedelemügyi kir. miniszter, mint a remekművü hid építője, a földmívelésügyi kir. minisztérium, mint vízjogi érdekelt, Zemplén- és Szabolcs-vármegyék közönsége, mint közvetlenül érdekelték a hid irányában, a Gregersen és Fiai cég, mint a vashid építésére megbízást nyert vállalkozók; továbbá képviselve voltak: a m. kir. államvasutak debreczeni üzemeltetője, a kir. folyamammérnökség, a kir. pénzügyigazgatóság, a kir. all. ép. hivatal; ugyszintén ott voltak az impozáns arányokban épült vashid derék tervezője (Tóth János királyi mérnök) az építés ellenőrzésére kirendelt Kikinday Gyula kir. főmérnök; végül jelen voltak Tokaj város és a szabolcsi részről érdekelt községek képviselői. — A hidat Abonyi Emil, kir. kereskedelemügyi miniszter, tanácsadta át szép beszéd kíséretében fejtegetvén a „közforgalmi létesítmény”-nek nemzetgazdasági nagy jelentőségét, — a forma-szerű átvettelt Zemplén-vármegye részéről Dókus Gyula vm. főjegyző és Szabolcs-vármegye nevében Mikecz vm. főjegyző eszközölték. A két szomszédos törvényhatóság nevében Dókus főjegyző mondott köszönetet a remek közuti vashidért, mely óriási alkattal mintegy szimbolizálja azt az erőt és hatalmat, amit egymással való szoros kapcsolatukban községek, vármegyék és az állam kezét fogva, vállvetett munkával megszemélyesítenek. A beszédek ehangzása után a két törvényhatóság képviselői közös négyes fogatra szállottak és a zászlódszibe öltözött hid hatalmas ívezetén megtekinték az első utat a tokaji hidfőtől a rakamazi hidfőig és vissza. Erkezésük a hidfőknél egybegyülekezett nagyszamu közönség lelkes éljenekkel köszöntötte. — Hidavatás után a hatalmas és széparanyu műtárgyat déli oldalfelkérésére nézve, s arról a pontról, honnan 1849-ben Schlick tábornok igazgatta ves. tes csatáját, lefotografáltak. Most gúdag társaságát következett az „Arany sas” vendéglőben, mely alkalommal kijutott a szebbnél szebb tósztokból mindenkinek: a hid excellenciás uraitól le a szegény kerges marku munkásokig, kikre Mentsik dr. miniszter. oszt. tanácsos mondott igen hatásos pohárköszöntőt. — A hid műszaki részletes felülvizsgálata még csak ezután következik. Arról is, a hidról is majd a maga idejében írok a »Zemplén»-nek.

(Párbajozó sorsa.) Bizonyára emlékeznek még olvasóink arra a szomorú kimenetelű párvialdára, mikor f. évi május 16-án Pavletics Ferenc sárospataki birtokos, Batha József ugyanottani városi jegyzőt bakkarján, melylyel a vivásban teljesen járatlan ember ellenfele vágását igyekezett felfogni, olyan súlyosan s a csontot is érve megsebesítette, hogy annak következtén, a különben is gyöngye testalkatú ember, hatodnapra meghalt. Arra a véres kimenetelü párbajra régibb keletü surlódás és az, hogy Batha Pavletics köszöntését nem fogadta s ez utóbbi őt ezért sértő kifejezésekkel illette — szolgáltatta az okot. Ez az ügy képezte a Seyfried József, elnök előlülésével Matyasovszky Kálmán és Wieland Lajos birakból alakult törvérszéknek tegnap tartott végtárgyalásán az eljárás anyagát. Ott voltak: a vad ott, az elhalt jegyzőnek gyászos özvegye, az orvosok és a bárbajsegedek együttesen. Dekány János, a vadhatóságot képviselő alügyész és Fried Lajos dr. védőügyvéd nagy készülségről tanuskodó beszédeinek meghallgatása után, a törvérszék Pavletics Ferencet hat hónapi államfogházra ítélte; ellenben az özvegyet 4000 ftnyi kártérítési követelésével, minthogy ily igények támaszthatása es megállapításáról, vagy megítéléséről a párbajozás megtorlására irányuló törvény nem intézkedik — elutasította. Közvádoló, az özvegy és vadlott az ítélet ellen felebbezést jelentettek be.

(A tél fecskéi.) Az első hóhelyek tegnap reggel szallingoztak Ujhely fölött. A hegyek tisztasainak, gyepején leszállva, mindig többen s többen, csakhamar úgy festettek, mintha a zöldelő szerüket fehérre meszelték volna. Fent a hegyeken lilinkázó hópihéek, lent egész nap szitáló eső nedvesítették a földet.

(Uj lelkípásztor.) Kolbai Gergely, a tolcsvai rk. hitközségnek új lelkésze, e napokban tartotta ünnepies székfoglalóját, mely alkalommal tiszteletére az ottani daloskor Sztareszky Géza rk. tanító vezetése alatt az ünneplott lelkípásztor szerenáddal tisztelte meg.

(Lelkészálasztás.) A deregnyői egyház folyó hó 15-én tartott gyűléseben Tujta Mihály magyarizépi lelkész, meghívás útján, egyhangulag lelkészévé választotta.

(Hirtelen halál.) Mádor Schwarts Nátán, főrabbi f. hó 16-án hirtelen halállal kimult. Te-

metése nov. 18-án igen nagy részvét mellett ment végbe. Özv. anyján, özvegyén s szép számú gyermekein kívül, hivi egyetemlegesen odaadó részvéttel gyászolják az elhunytban a buzgó, hivatásának élt derék papot. — Mádor alig akad izrcsalád, mely magyarul ne tudna s izraelita polgártársainak, mint a multakban, egy a milléniumi ünnepek alkalmából is szép bizonyítékát szolgáltatták hazafias gondolkodásuknak s érületüknek. Azt hisszük, nem tekintik túlzottnak, sőt természetes következtetésnek veszik ebbeli óhajtanunkat, hogy annak idején, a rabbiválasztásnál, tekintettel lennének arra is, hogy a leendő új rabbi ne csak írni, o'vasni, hanem jól beszélni is tudjon magyarul!

(Megégett gyermek.) E-Horvati községben történt, hogy f. hó 13-án délután egy jómódu parasztgazda 10 éves fiát és 13 éves leánykáját kiküldte a tehenei őrzésére. Minthogy az idő hideg volt, tüzet raktak, hogy melegedjenek. Hogy a tűz tovább tartson, a fiúcska fölmászott a közellevő fára s annak letördelt száraz galyaival akarta a tüzet fönttartani. Ezalatt a tűz belékapott a melegedő leányka ruhájába s azt teljesen el is hamvasztotta. Az összeégett szerencsétlen gyermek f. hó 17-én kiadta lelkét. Szülei legnagyobb fájdalomtól megtörtén kísérték utolsó útjára!

(Táncmulatság.) A sárospataki ev. ref. főiskolai jogász-egyesület, saját alapítókeje gyarapítására, a f. évi december hó 5-ik napján, a városháza összes termeiben jogász-táncestét rendez.

(Műkedvelők színelőadása.) Varranórol írják nekünk: a műkedvelők nálunk neki melegedtek a jótékony cél iránt való lelkesedésnek. Most nap-nap mellett folynak a próbák Neuwirt rendezése és Bodor Gábor igazgatása mellett. A darabot decz. 5-én fogják előadni a helybeli kisdiedov és egyszersmind az izr. négyesület javára. Az előadás után fényes táncmulatság lesz, mely előre láthatóan nagy közönséget fog ide vonzani. A szorgalmas tanulás reményét ad arra, hogy a közönség élvezetes estét fog tölteni az előadáson.

(Fiatal szélhámós.) Az mult héten a csörgői uradalom gazdatisztje egy 19 év körüli, jóképű fiatal embert hozott a rendőrségre, azt panaszolván elilene, hogy Csörgőn, a gazdaságba való felvételét kérve, az uraságot nemcsak megpumpolta, hanem, ahol éjjelre szállást kapott, lopáson is érték. Ugyan ilyen címen jutott Szabó regmeci gazdatisztthez, ahol szintén akkor csípték meg, mikor egy fiókban kaparászott. Innen aztán, hogy kiölték, barangolásában bejárta a vidéket, folkereste az uri házakat, gazdatiszteteket, jegyzőket, mindenütt alkalmazást kérve és a lehetőségig pumpolva s amit lehetett elcsizelve. Most, hogy a csörgői gazdatiszt Ujhelyben járt, folismerte az ipszét, aki két hét előtt ott vizitelt s ezért a rendőrséghez kísérté. Itt kihallgatásakor előbb Nagy, utóbb Horvath Lászlónak, hat gimnáziumot végzett borsodi származású volt jegyzőségének vallotta magát. De mert ez a vallomása az adott körülmények között gyanusnak tűnt fel, mikor a rendőrtanácsos erősebben fogta a dolgot, bevallotta, hogy valódi neve Lucsko Lajos és Golcsvára való. A könyelmű ifu tettei nem maradnak büntetlenül, mert a nyomozás során az is kiderült, hogy okirathamításért és lopásért egy évig el volt zárva.

(Az »Adalékok») c havi folyóirat első évfolyamának diszes könyv-táblái most készülnek a »Zemplén» modern könyvkötészetében; a táblák igen izlésesen, színes vászonból, aranyozott nyomású címmel, közepén Zemplén vármegyének ugyancsak aranynyomású és egyszersmind az »Adalékok» szimbolikus értelmű címerével készülnek. E diszes könyv-táblákat ajánljuk az »Adalékok» t. előfizetőinek figyelmébe, annál is inkább, mert csekély áruk dacára, díszere válnak bármelyik könyvgyűjteménynek. Megtekinthetők kirakatunkban és megrendelhetők kiadóhivatalunkban. Ára 90 kr.

(Rendőri hírek.) Betörés. Frisch Adolf Hajnalutcai 84. számú házában lakó szatóc-boltjának betört ablakán keresztül f. hó 19-én éjjel ösmeretlen tettes bemászott s onnan néhány forint áru dohányt és szivart, és mert többet nem talált, 60—80 kr. aprópénzt ellopott. A tettest a rendőrség a csendőrséggel karöltve nyomozza. — Toloncok Novák Ju'i erdő-bényei és Sancsi Mari kolbasai, Paczkan Vaszily máramarosi, Pókik József szerdahelyi csavargók illetőségi községükbe toloncoltattak.

(Kitűnő minőségű) hegyaljai régi asztali bohordónkint eladó. — Hol? megmondja a kiadó hivatás.

(Szobafűtésre) a legjobb szagtalan szalon-köszetent métermázsánként házhöz szállítva 90 krért ajánl Klein Geza fuserkereskedő S.-A.-Ujhely Pappor-utca. — Nagyobb vételnél árengedmény.

(A villamos) világítás bevezése által fölslegessé vált néhány darab függő és tartályba való Ditmár-féle körégő lámpa kiadóhivatalunkban még mindég kaphatók.

A Szalay-Baróti-féle »Magyar nemzet történeté» ből, a Wodianer F. és fiai budapesti kiadó cég kiadásában megjelenő nagyszabású illusztrált emlékműből, most érkezett hozzánk az 50-ik füzet, mely a XVII-ik századnak eseményekben legdagabb de egyszersmind legszomorubb korát a harmincéves háboru kezdetétől, 1629 ig tárja elénk, az ő nagy historiai alakjaival. II. Ferdinánd császár királylyal s hozzá méltó ellenfelével, Bethlen Gáborral. Egész Magyarország a háboru lángjaiban, melyek irtó táplálékot nyerne a Németországban egy Mannsfeld, egy Wallenstein alatt dúló világeseményü háboru borzadalmairól. A csodaszzerűen megkapó előadást az egykoru arc- és csataképek egész sora eleveníti s különösen az e futethez csatolt külön nagyobb szabású műmelléklet ragadja meg figyelmünket, mely a törökverő zentai csatát ábrázolja, Buchtenberg metszete után. A többi illusztrációk következők: II. Ferdinánd, Frigyes pfalziválasztó, Forgách Zsigmond nádor, a »Qverela Hungariae» első lapja, Bethlen Gábor érme, A fehérhegyi csata, Bethlen Gábor lovas képe, III. Ferdinánd ifjúkori arcképe, Eszterházy Miklós nádor arcképe és aláírása, III. Ferdinánd koronázása, Fanefeld Ernő herceg, Fallenstein, A szőnyi béke utolsó sorai. — Egy-egy füzet ára: 30 kr.

Karácsonyi Album. A »Magyar Hirlap», közönsége hozzá szokott már ahhoz, hogy olyan karácsonyi ajándékokat kapjon, a melynek nemcsak napi érdekessége, hanem igazi belső becsé is van. Ilyet ígért a »Magyar Hirlap» az idénre is, és most már idején valónak látja, hogy azok kíváncsiságát, akik kedveskedésére rokonszenvvel számítanak, kielégítse a »Magyar Hirlap», karácsonyi meglepetése egy gyönyörű tükör lesz, amelyben az összes ezredéves ünnepek hű képét látják majd az olvasók. Az egész album a millénárius nagyszabású ünnepek érdekességeivel lesz tele, egy a szöveg, mint az illusztrációk tekintetében. Ami a millénárius esztendő feledhetetlenné tette: mind meg lesz örökítve az albumban. Az album szövegét igazi belletristai tollal írták meg a »Magyar Hirlapnak» leghivatottabb munkatársai; az illusztrációk pedig mind művészi kézből valók. Ez az album valóságos történelmi ereklye lesz, a mai kor fiai kegyelettel mutogathatják sok-sok év múlva unokáiknak, akik belőle ösmerhetik meg leginkább a mi ezredéves ünnepeink ragyogását. A »Magyar Hirlap» olvasóközönségének minden várakozását felülmulja majd ez a fényes karácsonyi ajándék. Aki 1 ft 20 krral előfizet a »Magyar Hirlapra» (Budapest, Honvéd-utca), díjtalanul és bélyegmentesen kapja meg e nagy albumot.

Vallási küzdelmek kora. Magyarország történetének legmozgalmasabb korszakát képezik II. Mátyás király uralkodásának éveit. A vallásháboru ebben a korszakban törnek ki a legnagyobb erővel. A mindinkább elterjedt és gyökeret vert protestantizmussal szemben a felébredt katolikus szellem, az ellenreformáció, hosszas előkészület után felveszi a harcot és céljaira felhasználja a szellemi erő és külső hatalom minden eszközét. A protestáns és nemzeti ügy védelme ebben a korszakban Bethlen Gábor erdélyi fejedelem nevéhez tűződik. Ezeknek a hosszú, a nemzet erejét, vérét, vagyonát emésztő küzdelmeknek, a szomorú emlékeztető vallásháboruak történetét írja le fiatal történetíró gardánk egyik legtehetségesebb, tudós tagja Angyal Dávid, az Athenaeum részvény-társaság kiadásában megjelenő »A magyar nemzet története» című tizkötetes nagy munkának (milléniumi kiadás) VI. kötetében. Magyarország története II. Mátyástól III. Ferdinándig, 1608—1857, a melyből most került a könyvpiaira a legújabb kiadott 88. és 89. füzet Bethlen Gáborról két egykoru metszet után készült arcképet hoz, ugyancsak közölve van legerősebb ellentelére Forgách Zsigmondnak arcképe is szintén egykoru metszet után. Még számos más és igen értékes műmelléklet van a füzethez csatolva: Az egyes füzetek ára 30 kr. Kapható minden hazai könyvkereskedésben. Előfizése negydekre (12 füzet) 3 ft 60 kr. Félévre (24 füzet) 7 ft 20 kr. Az előfizetők minden héten egy-egy füzetet kapnak.

Éljen a haza! Magyar egyveleg, zongorára két kézre összeállította Ivánfi Iván (Greizinger Iván). Megjelent Klöckner Ede kiadásában Budapesten, ára 1 ft 50 kr. A magyar dalok legszebb gyöngyei és egyéb magyar motívumok képezik az egyveleget, a mely, egyedül áll eddig ebben a zsánerben. Ivánfi nagy zenei tudása és finom ízlése egyaránt képesítették arra, hogy ezzel a művel megajándékozza a magyar zeneekedvelők publikumot, a mely bizonyára köszönettel fogja fogadni azt, mert nem lesz többé a selejtes német potpurikra utalva. Az átirat közepes nehézségű úgy, hogy kissé gyakorlottabb zongorázók könnyen lejátszhatják. Ajánljuk a remek szépen harmonizált 32 legszebb magyar dalokból összeállított 16 lapra terjedő szép kiállítású füzetet a jó magyar zenét kedvelő zongorázók különös figyelmébe. Kapható a kiadónál Klöckner Ede zenemű kiadóhivatalában Bpest, Csengeri-utca 62 a.

A »Zenélő Magyarország» zongora zenemű folyóirat november 15-iki XXII. füzeté a következő szép zeneműveket közli: I. Buday J. Szilaj szellő hordja a fák levelit. II. Angyal Ármánd »Esik az eső» 2 szép magyar dalt III. Moskovszky Mór hírneves »Spanyol táncai» egyikét 4 kézre. IV. Greig Eduard nagynevű norvég zeneszerzőnek »Norvég nemzeti dal» klasszikus szépségű művét. V. Sousa J. F. »Highlife» című snájdig indulóját. Ily gazdag tartalommal jelenik meg min ten füzeté a »Zenélő Magyarországnak» mindenkor 10 oldal zenével egy füzet ára 20 kr. E folyóirat egy évnegyedben hat ily gazdag tartalmú füzetet ad 60 oldal zenével ára a 6 füzetnek 1 ft. Előfizetheti a »Zenélő Magyarország» kiadóhivatalában Budapesten VI. Csengeri-utca 62 a. honnan mutatványszámot ingyen küldenek.

A »Vasárnapi Ujság» november 15-iki szám 12 képpel s a következő tartalommal jelen meg: »Daniel Ernő báró» (Daniel Ernő b. és neje arcképevel) — Koltemények: »Luxus vonaton», Szabolcska Minálytól: »Borongás» Szalay Karolytól. — Regénytar: »Az eltűnt». Regény. Irta Szivos Béla (Linek Lajos eredeti rajzaival). — »Petőfi Bem táborában». — »Maria Dorothea főhercegnő és Fulöp orleansi herceg esküvője» (Jantyk Matyasak a bécsi udvari kápolnából készített rajzaival). — »Mária Dorothea főhercegnő jogtudományi tanulmányai» — »Az ágyai emlékkápolna oltárképe» (képpel Mária Dorothea főhercegnő festménye után). — »Kelet-indiai utazásomból». Latinovics Gézától (képpel: A sahok defii palotájából). — »A körképekről» Somfai Jánostól. — »A falragaszok történetéhez» — »Kecskemét új színháza» (képekkal). — »Degré Alajos» (arcképpel Ellinger

fényképe után). A „Vas. Ujság“ előfizetése negyed-
évre 2 fr, a „Politikai Ujdonságok“ kal együtt 3
ft. Megrendelhető a Franklin-Társulat kiadóhiva-
talában. (Budapest, IV., Egyetem-u. 4. sz.) Ugyan-
itt megrendelhető a „Képes Néplap“, a legolcsóbb
ujság a magyar nép számára, félévre csak 1 ft
20 krajcár.

Modern Regény. „Szabad pálya“ címmel épp
most került a magyar könyvpiacra Werner E.
három-kötetes regénye, Schmidt Árpád fordításá-
ban. A modern regényirodalom e kiváló terméké-
nek átültetését nyelvünkre minden olvasó örömmel
fogja üdvözölni, mert e mű fényes sikerrel elégti
ki mindama várakozásokat, melyeket mai nap egy
magasb színvonalu regényhez fűzhetünk. Szer-
zője mélyen gondolkozó, tisztán ítélő, széles látó-
körű író, kibén e jelenségekkel élénk képzelem,
meleg közvetlenség, röviden: igazi költői erő
párosul. A századvégi eszmeforrongás közepett,
mely a regényirodalomban is annyi különösséget
szült, Werner E. biztosan halad az egyedül he-
lyes ösvényen. Realista a legszebb értelemben.
Irányregénynek is nevezhetjük „Szabad pálya“
c. művét, mert az arisztokrácia, kapitalizmus,
szocializmus nagy harcát és összeütközéseit tárja
elénk; ámde nem bölcselkedő, untató fejtegeté-
sekben. Előadása keresetlen, vonzó, célja felé
gyorsan haladó. — A fordító dicséretes munkát
végzett; a kiadó Athenaeum társulat pedig való-
ban értékes művet juttatott e regénnyel a ma-
gyar olvasó kezébe. A díszesen kiállított és egy
vaskos könyvbe összefoglalt három kötetes mű
ára 2 ft.

Egyesületi élet.

Nyilvános nyugtató és köszönet.

A november hó 12-én tartott műkedvelői
előadás jövedelmeként 152 ft 64 krt Teich Zsig-
mondné 5 ft és Dókus Gyula 2 ft felülfizetését
összesen 159 ft 64 krt íj. Bajusz József urtól a
s.-a.-ujhelyi árvaház javára átvéven, ezennel nyil-
ványosan nyugtatom.

Ij. Bajusz Józsefné, Tomcsányi Gizella, Mecz-
ner Mancsi önnagyságaiknak, Bajusz Andor, íj. Bajusz
József, Bajusz Zoltán, Gnädig Lipót, Izsépy Zoltán,
Osváth Béla, Pallay József, Szent-Györgyi József,
Szunyoghy Zoltán, Tóth Dezső és Tóth Kálmán
uraknak, mint akik közreműködésükkel ez összeg-
hez az árvaház elhagyott kis lakóit hozzá juttatni
szivesek voltak, valamint a felülfizetők adományaiért
és a tisztelt közönség nagy számu megjelenéseért,
fogadják az elért széperedményért az árvák ne-
vében is kifejezett hálás köszönetemet.

S.-A.-Ujhely, 1896. november 19-én.

Alázatos szolgálók:

Dókus Gyula,
elnök.

Nyilvános köszönet.

Alulírott ösztinte köszönetet mondok tekin-
tetes Guseó Péter a kőporubai uradalmi tisztartó
urnak azért az aldozatkészségért, hogy iskolám
fölszerelésére 30 db. irkát, 100 db. griffit, 50 db.
írónt, egy kiló krétát, egy db szivacsot és egy
órát ajándékozni sziveskedett.

Kőporuba, 1896. nov. 17.

Szkiba Mihály,
tanító.

Nyilvános számadás.

Alulírottak, kik a tokaji ev. ref. templom
újjaépítése alkalmából, egy új urasztali és szószék-
terítőre gyűjtöttünk, ez uton nyugtazzuk az össze-
gyűlt pénzt. E gyűjtés oly szép eredménnyel
járt, hogy célunk megvalósítása lehetővé van téve.
Adakoztak: 15 ftot: Zákó Margit és Füzesséry
Ödönné. — 10 ftot: Benedek Pálné, Horváth Já-
nosné és Vecsey Olah Miklósné. — 5 ftot: Kabai
Istvánné, Demjén Kálmáné, Diehes Gyulané, özv.
Székely Lajosné, Szük Ödönné, Szepessy Gyu-
lané és Veszter Istvánné. (Debreczen). — 3 ftot:
Seliga Irén, Szunyoghy Sándorné, Vigh Endréné
és Olay Lajosné. — 2 ftot: özv. Fischer Károlyné,
Lantos Józsefné, özv. Mayer Ferencné, Szabó La-
josné és özv. Erdős Andrásné. — 1 ft 50 krt:
Aszalos Jánosné és özv. Fekete Józsefné. — 1 ftot:
özv. Szabó Károlyné, Hatola Margit, Gönczi Ber-
talanné, Kardos Imréné, Szobonya Dezsőné és
Kozlik nővérek. — 50 krt: Helmecki Gáborné.
— Összesen: 126 ft 50 kr. Mely összegért fogad-
ják ösztinte köszönetünket a szives adakozók.

Tokaj, 1896. nov. 17.

Füzesséry Ödönné.

A közönség köréből.

— Alak és tartalomért a beküldő felelős. —

Bucuszó.

Allásváltoztatás folytán Budapestre költözvén
el, számos jó ösmerőseimnek és barátainak, kiktől

egyenkint bucsuznom lehetetlen volt, ez uton
mondok szívélyes „Isten hozzád“-ot és kérem,
hogy tartsanak meg szives emlékekben.
S.-A.-Ujhely, 1896. nov. 19.

Fuchs Bódog.

CSARNOK.

A „Mariska-dalok“-ból.

I.

Május volt, a legszebb május,
— Méh zsongott a fák alatt —
Május volt a szívemben is,
Hogy először láttalak.

Jól emlékszem, hisz azóta
Két szép szemed rabbá tett,
S olthatatlan örök lánggal
Meggyújtotta szívemet.

És azóta úgy érzem én,
Hogy télen is virág nyit,
Hogy nem érzek hidegéből
Egyetlenegy parányit.

Hogy fájdalmát sorscsapásnak
Nem ismerem, nem érzem,
Ámbár kezem a tövis közt
Nap-nap után megvérzem.

Kezem vérzik... hanem azért,
Ha arcodra tekintek:
Kibeküldök a világgal
S tovább küzdök te érted.

II.

Te az enyém, én a tied,
Nem ellenzi már senki se,
Nem ellenzi, sőt ma-holnap
Szentesíti a szent mise.

Te az enyém, én a tied,
Szemeinkben egy köny csillan...
Akkor aztán ajkainkról
Elhangzik a „holtomiglan“.

Fényben uszva fog állani
Előttünk a díszes oltár.
Élő fénylő, édes lánykám,
Életedben egyszer voltál.

Akkor tudod, a mikoron
Arcod szüzi lánggal égett,
A mikoron bevallottad,
Mért virasztál annyi éjett.

Ó istenem, ha azt a fényt
Megtartaná kedves arcod:
Milyen könnyen leharcolnám
Ezt a nehéz életharcot!

SASSI NAGY LAJOS.

A kiállítás epilógja.

— A „Zemplén“ számára. —

Budapest, 1896. november hó.

Ott a hegyek alján, forró nyári délutánokon,
a nap perzselő heve elől abba a sötét-zöld szo-
morukóris-építetelombsátorba menekültem, s abból
a kellemes rejtekhelyből figyeltem meg, a mada-
rak, e kedves szárnyas dalosok, beszélgetését és
lestem el a fáknek, köveknek és más élettelennek
hitt lényeknek életnyilvánulásait.

Hányszor leptem meg a szerelmes fákat,
amint gyengéden egybefonódtak. A rózsákat, amint
szerelmesekhez illő gyöngédséggel csókolóztak.
A vakító fény, a kábitó illat, az a szivhez
szóló madárdana és az a boldogság-félével telített
tikasztó lég kéjesen zsihasztotta el érzéseimet,
agyamat pedig valami bágyasztó éberálomba szé-
ditette.

És én belemélyesztettem tekintetemet a nagy
messzeségbe és ahogy a távoli hegyek körvonalai
belerajzolódnak a látóhatárba, úgy szerettem volna
én is beleolvadni abba a szép, abba a végtelen
természetbe.

De még abba az idilli völgykatlanba, a meg-
elégedettség ama csöndes honába is, ahol az em-
berek áradata nem nyüzsög-zajong; ahol a köznapi
élet zaját lombsusogás pótolja; ahol szívünkben
kihálnak a vágyak, mert az örökszép és örökké
változatos természet megfjejthetetlen miszticizmusa
uj meg uj kérdésekkel halmoz el bennünket: még
oda is ellátogatott hozzám ennek az immár om-
ladozó tündérvilágnak, az ezredéves kiállításnak
álomképe és ragyogóan szines képének délibábját
ráfestette lelkeimre.

Valami ösmeretlen, valami leküzdhetetlen
vágy tölté be ilyenkor keblemet és úgy képzel-
tem, hogy egy láthatatlan szellem fölkap a kő-
risfa tövéből és visz-visz örült gyorsasággal he-
gyen-völgyön keresztül arra a szent helyre, ahol
az ezeréves Magyarország a magyarok istenének
templomot emelt...

... Másnap, hajnalpirkadaskor, mikor a
frís reggeli lég szeretehömpölygött és a napnak az
ablakon átszűrődő fénye bevilágította szobámat,
már talpon valék.

A mosolygó, zöldelő erdő peremén elrejtett
pásztorkunyhó hiva-hivogatott, hogy reggeli sétám
után beleheveredjem hűvös árnyékába. A fűzesben
előbugygyanó forrás szeretettel kinalta hűs, kristály-
tisztá vizét.

De én habozás nélkül fordítottam hátat annak
a meghitt, annak a zöld díszben pompázó világnak
és mire a napsugár szárazra csókolta a virágok
kelyhét, mire a nap heve felszikkasztotta a fűszálak
csillogó harmatát, én már egy vasuti kocsi sarok-
ülésében vártam azt az órát, amelyben a magyar
kultura templomának oltáránál áldozhatok.

Egyike vagyok a szabad természet lelkes
csodálójának, de ebben a tündérvilágban, mintha
élénkebb lett volna a levelek zöldje, színebbek,
illatosabbak a virágok.

Mikor a sötétség bontogatni kezdé leplét, az
égboltozatot a sápadt fényű csillagok raja himezte
által: kigyultak a villamos lámpák, elűzték a söté-
tséget és nappalá varázsolták az éjjelt. Az a
töméltelen ember nap-nap után egybesereglett a
szintszóró szökőkút környékén. Jártak-keltek,
csevegtek. Vidámak, boldogok voltak.

Boldog voltam én is és lelkeimet impresszi-
ókkal terhelten és fáradt aggyal röpültem vissza
oda a hegyek aljára, a csönd, a nyugalom ho-
nába...

Most, hogy az utolsó akkordja is elhangzott
már annak a tulvilági zenének és a bontó csakány
megkezdette romboló hatását és sorba dönti azt
a sok díszes palotát: lehangoltan nézek itt széjjel
és egész valómon egy fájó érzés vesz erőt:

A mulandóság fájó érzése.

Verőfényes tavaszi napokon egy egész nem-
zet visszafójtott lélekzettel, feszült kíváncsisággal
leste, figyelemmel kísérte azt a lelkes csapatot,
amelynek az a terhes, de keblet dagasztó feladat
jutott osztályrészeül, hogy egy oly művet alkosson,
amely mértőld-köve legyen ezer esztendőnek, de
amely tanítson is, gyönyörködtessen is, bámulatra
is ragadjá a Nyugatot.

És a feladat fényesen sikerült.

Itt állok most ebben a mesevilágban. Derült,
szelid az ég kékje és csak ritkán kószálnak rajta
fehér fellegek egészen csöndesen, egészen nesz-
telenül. És mihelyest közelg az alkony és sűrű
sötétség üli meg a tájat, minden oldalról fény
források tünedeznek elő, amelyek folynak-folynak
tova és lassankint előntik a varost. Csak ennek
az omladozó álmországnak környéke sötét és a
csöndet a bugó-síró szellő törí csak meg.

Tán a tova rohanó szél is ennek a ragyogó,
fényes tündérvárosnak a vesztét siratja, mert e
büszke paloták közül indult ki diadalmos hódító
körtjárja a magyar génius.

Neuvohner Jenő.

Közgazdaság.

Kapuzáráskor.

A szerencsi cukorgyár körében lakó mező-
gazdáknak 1889. évben a gyárral kötött cukor-
répa-termelési szerződésük a folyó 1896. évben
lejárt. A lejárt szerződés elég hosszú tartamu
volt arra nézve, hogy a mezőgazdák a cukorrépa
termelés előnyeit, ha ugyan voltak, és hátrányait,
amik bizonyosan voltak, kitanulmányozták és az
új termelés obligójába való belépésük előtt szer-
zett tapasztalataikat érdekeik szempontjából ér-
tékesítsék...

A ringek, kartelek és trusztok fénykorában,
midőn minden órán várható, hogy a nagy tőke,
a merkantilisták gazdálkodás, a szegény ember utolsó
falat kenyere, világító fűtő szenét, de még talán
ruházatát is, csak a neki, a plutokráciának, fize-
tett uszora kamatok mellett fogja kegyelmesen
engedélyezni: nekünk mezőgazdáknak is résen
kell lennünk, hogy az a cukorgyár, mely kartel
utján annyira adja nekünk a cukrot, amennyiért
akarja, nekünk is megengedje azt, hogy a cukor-
repánkat úgy fizetessük meg vele, hogy a mi ér-
dekünk mérlegtányérja is egy nivón álljon az
övével. Hadd legyen igazság!

És ha nem akarná a merkantilizmus ezt a
jogos felebaráti szeretetet velünk szemben gy-
akorolni, hát uraim! nincs más hátra, mint per regu-
lam: „ha te ütöd az én zsidómat, én is ütöm a
tiedet“, nekünk is ringet, kartelt, trusztot kell
csinálnunk; azaz, szövetkeznünk olyképpen: hogy a

szövetségbe lépett tagok egyikének se legyen szabad a szövetség részéről megállapított maximális áron alul répat termeszteni. És mivel vannak talajok, melyek nagy cukortartalmu, de kevesebb mennyiségű cukorrépa teremnek, minél fogva tulajdonosaik a maximális árba bele nem mehetnek, természetesen ezen procentuacionális áraknak is, a meghatározandó maximális árak arányában, kellene megállapíttatniok.

En, részemről, az eddig a gyár által fizetett maximális 80 krnyi ár helyett, egy o. é. forintot követelnék és mindazon Pressling és mérsziszap-jarandóságot, amely a lejárt szerződés szerint, a gyár részéről a répatermelőknek fizetetté idáig.

De sietek kijelenteni azt is, miszerint a répatermelési szerződést mindenkor csak egy évre, a termelési év január 1-ő napján, ajánlanam megkötni. Mert olyan világot élünk, melyben a merkantilizmusnak cselofságait, titkait maga Smith Ádámse tudná kifürkészni, tehát tanácsosnak nem tarthatom a szegény, becsületes munkája után élő mezőgazda kezét több évre lekötöni. Mert, ki tudja, mit rejt a jövő titokzatos méhében? A világposta, a börzék, azon a merkantilizmus rabló varai ellen megindult jogos mozgalom, mely életarányok szerény emelkedésében már is mutatkozik, nem fog-e magasabb, talán olyan hullámokat hányni, melyek a rabló várat végképpen elmosni és az életarányokat a kínálat és kereslet mértékéhez illő, természetes állását úgy szabályozni, hogy a gazda előnyösebbnek, haszonhajtóbbnak fogja találni termelési súlyát az életművek produkálására visszahelyezni? . . .

Vagy elfogadja illetően cukorrépa-termelési proposícióinkat a cukorgyár, vagy nem.

Ha igen: szerződünk vele es termelünk neki cukorrépat, addig amíg termelni jónak látni fogjuk.

Ha nem, higgyék el nekem t. gazdatársaim!

nem sokat, vagy ami legvalószínűbb — semmit sem veszünk evvel; mert, igaz bár, miszerint a cukorrépa-termelés, mint ilyen, kifizeti magát, vagyis tisztességes jövedelmet hajt a gazdának; de ha tekintetbe vesszük azt, miszerint a cukorrépa-termelés által felhajtott drága munkabérek (nap-számok) minden más terményeinknek az előállítási árát folcsigázzák és a gazdaság főfigyelmét ezen joggal *répaművelési kultusz*nak nevezhető, termelésre összpontosítja: bizony-bizony elmondhatjuk a magyar közmondással azt, hogy: *amit a vámon nyertünk, a harmincadon — elvesztettük.*

De ha ezt a véleményt t. gazdatársaim nem osztanak, van még egy más mód is, mely által a cukorgyár önkénykedése alul magunkat emancipálhatnánk. *Építsünk részvényekre mi magunk cukorgyárat* — hiszen megtették ezt már előttünk mások is, a minket nyomó kényszerítő körülményeknél fogva, vagy talán lukratív szempontból — és akkor a cukorrépa termelése és a cukorgyártásból nyerhető haszon a miénk lesz és nem fogja idegen tőke a mi keserves keresményünket, a szivtelen merkantilizmus csatornáin, a telhetetlen plutokrácia tisztátalan tengerébe vezetni. *)

K-ly.

*) Ez a hang kemény, de meg méltatlan is a szerencsi cukorgyár vezérigazgatóságához, melyről volt alkalmas lehetett tapasztalni az érdekelt gazdaközönségnek s így a t. cikkelyről urnak is, hogy az *enyém* és a *tiéd* mesyéi között az a tiszteletré méltó testület iparkodott mindig fölkeresni, sőt meg is találta a boldogító közeputat. De meg a szerződés új pontozatai, melyek az adás-vevés viszonyait termelő közönség és a szerencsi cukorgyár között ujjonnan, mégpedig a termelő közönség jogos érdekeinek respektálásával rendezni hivatják, Szerencsen éppen tegnap képezték beható tanácskozás tárgyát a Zemplén-vármegyei gazdasági egyesület képviselői és a cukorgyár megválasztottjai között. Miben történt megállapodás: várja az érdekelt gazdaközönség, mint az igen tisztelt felszólaló K-ly ur is, bizalommal és türelemmel. Jövő számunknak ebben a rovatában tüzetesen ösmertetni fogjuk majd az új szerződés pontozatait, melyekkel szemben, már is mondhatjuk, a plutokrácia tisztátalan tengerét emlegetni szándékoság lenne.

Szark.

Sátoralja-Ujhelyi piac. 1896. nov. 20.

	I. o.		II. o.			I. o.		II. o.	
	ft	kr	ft	kr		ft	kr	ft	kr
16 gr. zsemlye	—	2	—	—	Paszuly 100	7	00	5	20
1 kilgrammonkint	—	—	—	—	Aszaltszilva 100 l.	—	8	—	06
Abajdóc-kenyér	—	10	—	—	Órlött dara 100	18	—	—	—
Rozs-kenyér	—	9	—	—	Tatárka 100 liter	—	20	—	18
Marhahús	—	48	—	44	Burgonya 100 liter	1	40	—	16
Borjuhús	—	56	—	48	Életművek:				
Báránhús	—	52	—	—	Buza 1 mmáza	7	30	7	20
Sertésbús	—	60	—	56	Kétszeres 1 mm.	—	—	—	—
Szalonna	—	56	—	—	Rozs 1 mmáza	6	30	6	20
Pátens gyertya	—	52	—	—	Malátárpa 1 mm.	5	70	5	60
Öntött gyertya	—	28	—	—	Árpa 1 mm.	5	60	5	00
Szappan	—	3	—	—	Zab 1 mm.	5	20	5	00
Egy tojás	—	32	—	20	Kása 1 mm.	10	—	9	—
1 kiló mák	—	80	—	70	Kukorica 1 mm.	4	40	4	20
1 vaj	—	70	—	65	Spiritusz 1 liter	—	60	—	—
Sertészsír	—	14	60	—	4 100 Tralles ^o	—	—	—	—
Liszt 100 kiló	—	15	—	—	Sav. káposzta 1 ko.	—	—	—	—
Borsó 100 kiló	—	18	—	16					
Lencse 100	—	22	—	20					
	—	12	—	7					
	—	14	—	9					

Vármegyei Hivatalos Rész.

21951. sz. 7. Zemplén-vármegye alispánjától.

A 10 járási főszolgabíróknak.

További szabályszerű eljárás céljából tek. főszolgabíró urnak kiadom.

S. A.-Ujhely, 1896. november hó 4-én.

Matolai Etele, alispán.

Másolat.

Földmívelésügyi m. kir. minister. 66931/IV. 2. 1896. szám. Zemplén-vármegye közönségének S.-A.-Ujhely. Egyrészt a sertésanyag minőségének javítása, másrészt annak céljából, hogy a sertésvesz pusztítása következtében mutatkozó nagy-mérvű apaállat-hiány mielőbbi pótlását a rendelkezésemre álló anyagi eszközök mértékéhez képest elősegítem, szándékom az állami birtokokon nevelt valamint az ország jobb tenyészteteiben közegem útján kiszemelt alkalmas és illő árban megvásárolható sertésanyagot a köztenyésztés céljaira felhasználni, illetve azt a községek részére közvetíttetni, — méltánylást érdemlő esetekben pedig kedvezményes árban készíttetés és kivételesen részletfizetés ellenében, a községek részére engedélyezni. — Ennél fogva felhívom a vármegye közönségét, szólítsa fel a törvényhatóság területén levő községeket, hogy amennyiben ily sertésanyag beszerzését óhajtanak, ez iránti kérelmüket az illetékes kassai állattenyésztési kerületi felügyelőség útján hozzám mielőbb terjessze fel. — Kelt Budapesten, 1896. évi október hó 22-én. Dániel s. k.

T. Zemplén-vármegye bizottságának S.-A.-Ujhelyben 1896. évi szeptember hó 30-án tartott üléséből.

554/15053. Olvastattott a vármegyei szegényalap rendezéséről és kezeléséről alkotott szabályrendelet jóváhagyó 64834 sz. a. kelt nm. Belügyministeri intézvény.

Tudomásul vétetvén a záradékolt eredeti példány megőrzés végett a vármegyei levéltárába elhelyeztetni, másolatban életbeléptetése végett a »Zemplén« hivatalos lapban meghirdettetni, alkalmazkodás végett az alispán, vármegyei jegyzők, főügyész, főpénztár és főszámvevőnek, kihirdetés és végrehajtás végett a 10 főszolgabíróknak kiadatni határoztatott.

Kelt mint fent.

Jegyzette és kiadta:

Dókus Gyula, főjegyző.

Másolat.

505/906. kb. 1895. Szabályrendelet a szegényalapról, annak rendezéséről és kezeléséről. 1. §. A Zemplén-vármegyében illetékes községekre szorult szegények ellátására egy vármegyei szegényalap létesíttetik. Az 1886 évi XXII. t. cz. 145. §-a értelmében minden község saját község-beli illetőségű községekre szorult szegényei eltartásáról gondoskodni tartozik. Addig míg a vármegyei szegényalap jövedelme a vármegyében illetékes szegények összes eltartási költségeit fedezni elegendő lesz a községek között a vármegyei szegényalap évi jövedelem az eltartás kiadásának arányában fog szétosztatni. Ezen szegényalap a vármegyének és az egyes községeknél kezelt szegény alapok egybeolvasztásából létesíttetik és az érvényben levő és jövőben alkotandó törvények és szabályrendeletek alapján a községi szegényalapot illető bírságokból és zenélésre és látványosságokra adott engedélyek folytán befolyó díjakból esetleg adományokból és hagyományokból gyarapíttatik. Jövőre a községi szegényalapot illető összegek egyenesen a vármegye pénztárába lesznek beszállítandók. 2. §. A szegényalaprak kamatai és a 12. §-ban megjelölt díjak és bírságokból befolyó összegek fele fordítható a szegények eltartására, kivéve rendkívüli eseteket, amidőn a vármegyei szegényalpra felügyelő választmány előterjesztésére a törvényhatósági közgyűlés a tőke igénybevétele iránt is határozhat. Addig míg a szegényalap jövedelem a községek által az 1886. évi XX. t. cz. 145. §-a alapján szegényeikre kiadott összegeket egészben fedezni képes lesz, a községek között az évi jövedelem az eltartás arányában meghatározott percent szerint fog kiosztatni. 3. §. Amennyiben jövőben ezen alap segélyezésével a községek a községekre szorult egyének-ről gondoskodni fognak. Zemplén-vármegye területén különösen az országutakon, országos- és etivásárokon, bucsukon és egyéb nyilvános helyeken úgy a helybeli, mint az idegen illetőségű koldusoknak, szegényeknek, ide érte a kőbor és ugynevezett oláh czigányokat, kiszolgált és rok-kant katonákat, vándorló mesterlegényeket, kőhákából kikerült egyéneket, siketnémák és vakok is, a koldulás és csavargás az 1879 évi XL. t. cz. 66. 67. 68 és 69. §§-aiban előírt büntetés terhe alatt tiltatik. Ezen szabály alá nem esnek a kormány, vagy törvényhatósági engedéllyel ellátott leégett, vagy ujjonnan alapítandó templo-

mok, iskolák és magán jótékony intézmények, valamint elemi csapások által sujtott községek számára könyöradományt gyűjtő egyének. Ha az előbb említett könyöradományt gyűjtők idegen vármegyei illetőségűek, az alispán és főszolgabíró által kiadott helyi engedéllyel kell bírniuk s ezt a község előjáróságának valamely községbe lett megérkezésük után azonnal felmutatniuk. 4. §. A szegényalap a vármegye pénztára által takarékpénztárilag, vagy állampapírokkal fektetve, a szegényalapot kezelő választmány felügyelete alatt kezelendő. A szegényalapot kezelő választmány áll az alispán mint elnök, főjegyző, árvaszéki elnök, főpénztárnok, főszámvevő és a közgyűlés által 3 évre választott 4 bizottsági tagból, jegyzője az alispán által kirendelt törvényhatósági jegyző. Határozat hozatalára az elnökön kívül 2 tag jelenléte szükséges, a határozatok szótöbbséggel hozatnak. 5. §. Minden év augusztus havában egy a járási főszolgabíró, vagy helyettese mint elnök a kör-, vagy községi jegyző, községi bíró és azon kórház, vagy községbe tartozó minden vallás felekezetü lelkészéből alakult bizottság, a községi jegyzőség székhelyén azon kórház tartozó vagy községbeli illetőségű községekre szorult szegényeit, a kör-, községi-, vagy járási orvos által lett megvizsgáltatás teljes szegényeségek és munkaképtelenségük megállapítása után össze írja és az 1886. évi XXII. t. cz. §-a alapján a képviselőtestületet az eltartás iránti intézkedésre felhívja. Ha a képviselőtestület illetékes szegényei eltartása iránt nem intézkedne a bizottság, a felsőbb hatósághoz intézkedés végett jelentést tesz. 6. §. Minden év február 10-ig az 5. §-ban megjelölt bizottság a község által az előző évben a szegények eltartására fordított összegekről készített és okmányolt számadást átnézi és a főszolgabíró útján február hó 15-ig a vármegye alispánjához beterjeszti. 7. §. A vármegye területéről összegyűjtött számadásokat a 4. §-ban megjelölt vármegyei bizottság felülbírálja és ha e szegényalap jövedelem megengedi, a kiadott összeget a községnek visszatéríti. Ha pedig az alap jövedelem ezt nem engedné meg, a községeket aránylagos megtérítésben részesíti. 8. §. Ha a községekre szorult egyén a nyert segélyből magát eltartani nem képes, vagy attól lehet tartani, hogy azt elfecsérelje, az 5. §-ban jelölt bizottság köteles az illető eltartásáról gondoskodni, amidőn a kialakított tartásdíj ezen egyének adatik ki, aki erre vállalkozott. 9. §. A felekezeti szegények házában elhelyezett szegények, ha különben községekre szorult helyzetük az 5. §-ban megjelölt bizottság által meg lett állapítva, ugyan oly elbánás alá tartoznak, mint más azon község-beli illetőségű községekre szorult szegény, csak hogy az ezek eltartására meghatározott összeg az illető egyház előjáróságának kezéhez lesz kiadandó. 10. §. A 5. §-ban megjelölt bizottság sérelmes intézkedései ellen a 4. §-ban megjelölt bizottsághoz, a 4. §-ban megjelölt bizottság sérelmes intézkedései ellen a vármegyei közgyűlésénél lehet panaszt tenni. Felhagyatván a jog bármely érdekeltnek a nméltósági belügyministeriumnál sérelem felülvizsgálatát kérni. 11. §. A vármegye területén, különösen vásárokon és bucsukon megjelent koldusok a közbiztonsági községek által azonnal letartóztatandók és ellenük a kihágási törvény 66. 67. 68 és 69 §§-ai alkalmazandók. Különösen a vármegye határszélein fekvő községek eluljárói figyelni tartoznak, hogy a szomszéd vármegyéből koldusok és a 3. §-ban megjelölt csavargók at ne jöjjenek és ha ilyenek átjőnének, kötelesek azokat a határszélre azonnal visszautasítani, vagy a csendőrségnek jelentést küldeni. Ha oláh és vándor-czigányok jelentkeznének, kötelesek a községi eluljárók a csendőrséget lovas küldöncz által és haladékok nélkül értesíteni. 12. §. A járási főszolgabíró a községi ügykezelés vizsgálatára alkalmával a szegény ügy pontos kezeléséről maguknak kellő tájékozást szereznii, a hatáskörükbe eső szabályellenességeket azonnal megszüntetni kötelesek. A csendőrség a koldusok és csavargók letartóztatását, még ha igazolással más vármegyéből ellátva lennének és a 3-ik §-ban megjelölt kivételek figyelembe vételével foganatosítani a koldulás és csavargáson ért egyéneket a járási hatósághoz kísérni kötelesek. 13. §. Minden a vármegye területén zenélésre vagy más látványosságra, miután ez utóbbiakra a belügyministerium által kiadott engedélyekben az illetők jövedelmek egy részének a helyi szegény alapra leendő kifizetésére is kötelezve vannak, kiadott főszolgabírói engedélyekért a szegényalpra díj szedendő, mely az engedély kiadásakor nyugta és ellennyugta mellett a főszolgabíró által vétetik be és számlóztatik el. A díjak a következők: Ha a belépti-díj 50 kornál nem nagyobb 1 frt 50 krtól — 1 frt 2 frt, 1 frttől 2 frt 1 frt 50 kr, 2 frttől 5 frt 2 frt, azután minden napra emelkedés után 50 krral több. Ha több napra terjed az előadás az első napra ugyanezen díjak fizetnek minden napra külön-külön a következő napokra csak fele, ott hol páholyok és különböző belépti díjak vannak, legmagasabb díj a páholy fél ára veendő alapul. — Különben mindig a legmagasabb díj veendő figyelembe.

Jótékony
más mag
1-1 frt
díj nélkü
fizetend
rinti díj
bíró a b
Mindeze
vezet, m
gedély r
helye, a
kitüntete
mind pé
befolyt
15-ig a
Nyilván
vagy el
adhat k
bályrend
jóvahag
vármeg
helyben
gyűlésé
főjegyz
Jóvahag
nister n
teri tan

354/150

T. Zen
ben 18

3

nisteri
működ
ban ke

Másol

menny
a szül
lezetts
babák
kétféle
az 18
szik é
törvén
bejele
A bá
alapja
tása
§-a é
jedhe
a szó
81. §
belüg
tásáv
szorít
mely
minis
3143
a bá
óra a
tozik.
keil,
1894
kötél
rótt
hogy
kotel
megt
bába
megs
1882
sem
sítás
alapp
az 1
50.
min
segé
zető
szül
köz
miat
évi
min
köz
köve
tess
kir.
pest

Jótevény czélu mulatságok, falusi, korcsmai és más magán mulatságok után ott hol zene is van 1-1 frt díj fizetendő. — Ha a multság belépti díj nélkül részvényekre tartatik egy részvény fele fizetendő. — Ha a mutatványok csak tetszés szerinti díj mellett adnak elő, a díjakat a főszoigabiró a bevétel eredményéhez képest rója ki. — Mindezen díjakról a főszoigabiró nyilvántartást vezet, melyben az engedély iktató száma az engedély megnevezése az engedélyes neve és lakhelye, az engedély tartama a befizetett összeg kitüntetendő. — A nyilvántartás, mely egyszer mind pénznapló is, félevenkint lezárandó és a befolyt pénz annak másolatával a következő hó 15-ig a vármegye alispánjához betérjesztendő. — Nyilvános multságok és látványosságra zene, vagy előadási engedélyeket csakis a főszoigabiró adhat ki az egész járása területén. — Ezen szabályrendelet a nagyméltóságú belügyministerium jóváhagyása után lép életbe. — Kelt T. Zemplén vármegye törvényhatósági bizottságának S.-A. Ujhelyben, 1895. deczember hó 2-án tartott közgyűlésében. Jegyzette és kiadta: **Dókus Gyula** s. k. főjegyző. — M. kir. Belügyminister 64834. sz. jóváhagyom, Budapest, 1866. július 25. A minister meghagyásából. **Stesser József** s. k. ministeri tanácsos. (P. H.)

354/15053.

Jelen másolat hitelül:
Fekete Emil,
vármegyei kiadó.

T. Zemplén vármegye bizottságának S.-A.-Ujhelyben 1896. évi szeptember hó 30-án tartott közgyűléséből.

358/14361. Olvastatt a nagym. Belügyministeriumnak 52846. sz. alatt a szülésnél közreműködő bábák bejelentési kötelezettsége tárgyában kelt körrendelete.

Tudomásul vétetvén, mihez tartás végett az alispán, vármegyei jegyzők és főügyészek, közhírtétel végett a »Zemplén« hivatalos lapnak eljárás és kihirdetés végett a 10 főszoigabirónak másolatban kiadatni határozottat.

Kelt mint fent.

Jegyzette és kiadta:
Dókus Gyula, főjegyző.

Másolat.

M. kir. Belügyminister 52846/IV. sz. Valamennyi törvényhatóság közönségének. Rendelet a szülésnél közreműködő bábák bejelentési kötelezettsége tárgyában. — A szülésnél közreműködő bábákat, mint ilyeneket, anyakönyvi tekintetben kétféle bejelentési kötelezettség terheli. Az egyik az 1894. XXXIII. t. cz. 35 §-ának b. pontján alapszik és akkor ált be, ha a született gyermeknek törvényes atyja nincsen, vagy van ugyan, de a bejelentés megtételében akadályozva van (35 §) A bábákat az idézett t. czikk 35. § b. pontja alapján terhelő bejelentési kötelezettség elmulasztása esetén a baba az 1894. XXXIII. t. cz. 80. §-a értelmében kihágás miatt 600 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő és ezen felül a szóban forgó kötelesség teljesítésére a törvény 81. §-ához képest, az 1895. évi 60.000. számú belügyministeri utasítás 14. §-ának szem előtt tartásával 20 koronáig terjedhető rendbirsággal is szorítható. — A bábáknak másik kötelessége az, melynél fogva az 1895. évi 60.000. számú belügyministeri utasítás 50. §-ában fentartott 1882. évi 31438. számú belügyministeri rendelet értelmében a baba minden szülést, melynél segédkezett, 24 óra alatt az anyakönyvvezetőnél bejelenteni tartozik. — Ezt a bejelentést a bábának teljesíteni kell, még abban az esetben is, melyekben őt az 1894. XXXIII. t. cz. 35. §-a alapján bejelentési kötelesség nem terheli. Célja pedig a bábákra rótt ezen feltétlen bejelentési kötelességnek az, hogy az állami anyakönyvvezető a törvénynek fogva kötelezettek részéről való szabályszerű bejelentések megtételét ellenőrizhesse. — Minthogy azonban a baba ezen második helyen említett kötelességének megszegésére vonatkozó büntető határozat sem az 1882. évi 31438. sz. belügyministeri rendeletben, sem az 1895. évi 60.000 sz. belügyministeri utasításban nem foglaltatik, az 1879. XL. t. cz. I. §-a alapján ezennel kijelentem, hogy az a baba, aki az 1895. évi 60.000. sz. belügyministeri utasítás 50. §-ában fentartott 1882. évi 31432. sz. belügyministeri rendeletet megszegi és a szülést, melynél segédkezett, 24 óra alatt az állami anyakönyvvezetőnél való szülésnél szóval vagy írásban, vagy amennyiben a szülésnek az illetékes anyakönyvvezetőnél való közvetlen írásbeli bejelentése akár irástudatlanság miatt, akár más okból akadályba ütközik, az 1896. évi május hó 19-én 45.500. sz. a. kiadott belügyministeri körrendelet értelmében személyesen saját községi előjárás gánál be nem jelenti, kihágást községi előjárás gánál be nem jelenti, kihágást követ el és 200 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő. — Ezen kihágás elbírálása a Budapest, 1896. évi július hó 14-én. — **Perczel,** s. k.

5493. sz. I. 96. A szerencsi járás főszoigabirójától.

Körövény.

Bekecs község menéséhez folyó hó 7-én egy korom fekete szbrü, kancza ló csapódott és a községi csikós által gondoztatik. — Ezen körülményt azzal teszem közhírré, hogy igazolt tulajdonosa 8 nap alatt átveheti, ellenesben el fog árvereztetni.

Szerencs, 1896. nov. 18.

Pintér István, főszoigabiró.

5840. I. 96. Bodrogközi járás főszoigabirójától.

Körözés.

Orosz József király-helmezi lakos tulajdonát képező világos pej, 7 hónapos, homlokán csillaggal kinézésű csikója, f. hó 11-ikén a k.-helmezi legelőről elveszett.

Kir.-Helmeccz, 1896. november 17-én.

Dr. Pillsay, szolgabiró.

3266. I. 96. A nagy-mihályi járás főszoigabirójától.

Körövény.

F. évi november hó 15-én a nagy-mihályi legelőről egy 2 és 1/2 éves herélt pej csikó, homlokán fehér csikkal Bajuszály György nagy-mihályi lakos kárára elveszett.

Nagy-Mihály, 1896. november hó 19-én.

Jelenek Gyula, szolgabiró.

Heti tájékoztató.

Vasárnap,	nov. 22.	Cecilia.
Hétfőn,	nov. 23.	Kelemen.
Kedden,	nov. 24.	Ker. Szt.-János.
Szerdán,	nov. 25.	Katalin vért.
Csütörtökön,	nov. 26.	Konrad pásp.
Pénteken,	nov. 27.	Virgil pásp.
Szombaton,	nov. 28.	Rufusz vért.

A szerkesztő postája.

L. G. úrnak — Szerencs. Köszönjük — közöljük.

Felelős szerkesztő:

Dongó Gyárfás Géza.

Kiadó-tulajdonos: **Ehler Gyula.**

Hirdetések.

41996. ügyszám.

Árverési hirdetmény.

Ezennel közhírré teszem, hogy Blumenfeld Adolf sátoralja-ujhelyi lakos terménykereskedő, a Blumenfeld Adolf és társa helybeli kereskedői cég megkeresésére a szomatori vasuti állomásnál lerakott kétszáz métermázsas paszuly Kron Mayer ungvári lakos késedelmes vevő kárára és veszélyére a kereskedelmi törvény 352. §-a alapján s a 347. §-a értelmében 1480 o. é. forint kikiáltási ár mellett a legtöbbet ígérőnek a kikiáltási áron alól is készpénz fizetés mellett a szomatori vasuti állomásnál folyó hó 23. (huszonharmadik) napjának délutáni 2 (két) óraker meg tartandó árverésen közbenjöttem mellett el fog adatni.

Kelt S.-A.-Ujhely, 1896. nov. 18-án.

Görgey Béla,

kir. közjegyző.

Fa-eladás.

Czéke község határában a Boronkay Károly ur utódainak tulajdonát képező Bércz erdő rész fennálló fájára a november 18-ára kitűzött árverés a kedvezőtlen időjárás miatt megtartandó nem lévén, az a folyó évi deczember hó 2-án reggel 8 óraker fog a helyszinén megtartatni. Az egész erdő rész 57-23 kat. hold, amelyből 29-56 kat. hold már fel van parcellázva. Akár az egész 57-23 hold egy tömegben, akár csak a már felparcellázott rész is egy tömegben, vagy parcellánként, a többet ígérőnek adatik el.

A megvett fa ára részletekben is fizet-

hető, oly módon, hogy a vételár fele a megvételkor, a másik fele pedig 1897. január 30-ig fizetendő.

A vágás azonnal megkezdhető és a parcellákra nézve 1897. márczius végéig tarthat; a kifuvározásnak pedig ugyanazon év április hó 15-ig kell megtörténni, amely idő alatt ki nem vágott vagy ki nem fuvározott fa az eladó birtokában marad. Egy tömegben való megvétel esetén, egyezkedés szerint, hosszabb határidő állapítható meg.

May Róbert,

Czékén, (Zemplén m.)

megbizott.

Tk. 1701/96. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A tokaji kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a m. kir. állami kincstár végrehajtatónak, Kolenko Károly és társai végrehajtatást szenvedő elleni 11 frt 50/2 kr. tőke vetelés és járuléka iránti végrehajtatási ügyében a sátoralja-ujhelyi kir. törvényszék (a tokaji kir. járásbiróság) területén levő B.-Keresztur községben fekvő, a b.-kereszturi 248. sz. tjkvben A. 1. sor 821. hrsz. alatt foglalt és felerészben végrehajtatást szenvedett Gohér Julianna férj. Szendrey Istvánné nevében, másik fele részben pedig végrehajtatáson kívül álló Belánszky Julianna, Szabó Károlyné és Belánszky Zsuzsanna, Kováts Józsefné nevében álló szőlőre az 1881. 60. t.-cz. 156. §-a alapján egészben 25 frt és ugyanazon tjkvben A. 2. sor 1304. hrsz. alatt foglalt Nagy-Palánt nevé szántóföldnek Gohér Julianna, Szendrey Istvánné illetve fele és Kolenko Károlyt illető 1/4 részére tehát az egész ingatlan 3/4 részére az árverést 307 frt 50 krtban ezennel megállapított kikiáltási árnban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1896. évi deczember hó 21. napján délelőtt 10 óraker B.-Keresztur község házánál megtartandó nyilvános árverésen a kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 2 frt 50 krt, és 30 frt 75 kr., készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. november 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügym. rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni vagy az 1881. LX. t.-cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság Tokajban, 1896. évi szeptember hó 16-én.

Előadó helyett:

Szabó Lajos, kir. alj. biró.

Tk. 1702/96. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A tokaji kir. jbiróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a m. kir. államkincstár végrehajtatónak, Bereznai Istvánné Kassai Mária végrehajtatást szenvedő elleni 235 frt 65 kr. tőkevetelés és járuléka iránti végrehajtatási ügyében a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék (a tokaji kir. járásbiróság) területén levő Tolcsva községben fekvő a tolcsvai 36. sz. tjkvben A. 2. sorsz. 1463. hrsz. alatt fölvetett Vaics Mihály végrehajtatáson kívül álló tulajdonos nevében álló gyümölcsösre az 1881. 60. t.-cz. 156. §-a alapján egészben 92 forint, továbbá ugyanazon tjkvben A. 3. sorsz. (1839—1840) hrsz. a. fölvetett és a végrehajtatást szenvedő Bereznai Istvánné Kassai Mária nevében álló szőlőnek a (várhegyen) fele részére 162 frt s végre ugyanazon tjkvben A. 4. sorsz. (1962. és 1963.) hrsz. alatt foglalt szőlőnek a (Malomhegyen) a végrehajtatást szenvedő Bereznai Istvánné nevében álló tele rész jutalékára az árverést 704 frt ban ezennel megállapított kikiáltási árnban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1896. évi deczember hó 22. napján délelőtt 11 óraker Tolcsva község házánál megtartandó nyilvános árverésen a kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 9 frt 20 krt, 16 frt 20 krt és 70 frt 40 krt készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügym. rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság Tokajban, 1896. évi szeptember hó 17-én.

Előadó helyett:

Szabó Lajos, kir. alj. biró.

Tk. 1040/96. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A tokaji kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a m. kir. államkincstár végrehajtatónak, Körösi Erzsébet és Borbála végrehajtatást szenvedő elleni 137 frt 59 kr. tőkevetelés és járuléka iránti végrehajtatási ügyében a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék (a tokaji kir. járásbiróság) területén levő E.-horvati községben fekvő Körösi Erzsébet és Borbála nevében álló az E.-horvati 201. sz. tjkvben 316. hrsz. 157. ó. i. sz. ház, udvar és kert továbbá a 610/a, 417, 887, 1135, 1261, 1263, 1613. és 1634. hr. sz. szántóföld és rét ingatlanokra 325 frt, ugyanazon számú tjkvben 2351 hrsz. kisagáros nevé szőlőre 5 frt és ugyanazon számú tjkvben 2519. hrsz. alatti szőlőre (véghegyen) az árverést 43 frtban ezennel megállapított kikiáltási árnban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1896. évi deczember hó 23. napján d. ó. 11 óraker E.-Horvati község házánál megtartandó nyilvános árverésen a kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 32 frt 50 krt, 50 krt és 4 frt 30 krt készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügym. rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság Tbkajban, 1896. évi szeptember hó 4. napján.

Előadó helyett:

Szabó Lajos, kir. alj. biró.

Szőlőkaró eladás!

Van szerencsém a mélyen tisztelt szőlőbirtokosok nagybecsű tudomására hozni, miszerint a mélt. gróf Károlyi László pálházai uradalmának teljes **szőlőkaró készletét**, a kizárólagos szállítási joggal együtt megvettem és azon helyzetben vagyok, hogy ezen szakértők által elismert kitűnő minőségű karókat úgy a jelen, mint a következő 1897. évi május hó 15-éig a következő jutányos árak mellett adhatom és szállíthatom:

Pálházán a raktárban:

1000 drb. karó 180 cm. hosszú 13 frt.

1000 drb. karó 200 cm. hosszú 17 frt.

S.-A.-Ujhelybe szállítva:

1000 drb. karó 180 cm. hosszú 17 frt.

1000 drb. karó 200 cm. hosszú 22 frt.

ugyszintén ezen árban vidéki megrendelőknek vagonokba rakva.

Teljes tisztelettel:

Herczogh Lipót.

! Karácsony 1896!

Életnagyságu arczképek bárminemű kis képek után jutányos áron készülnek.

Táj- és épület felvételek vidéken is eszközöltetnek.

Félszázad óta

kitűnőnek elismert

Arany érem Dr. Schichulsky-féle **Érdem érem**
Pécs, 1888. Temesvár 1892.

arczenőcs és mosdóvíz.

Ezen készítmények ajánló levelét azoknak félszázad óta mindenütt elterjedt világhírű és bámulatos hatásuk képezik. Megbízható sikerrel használtatnak szepő és májfoltok, a forrótság vagy fagy által keletkezett pirosság s a bőr minden tisztátalansága ellen. Egy nagy tégely ára 70 kr., egy kis tégely 35 kr. Egy nagy üveg mosdóvíz 1 frt. egy kis üveg 50 kr. Hozzávaló Mandola-korpa-zsappan 25 kr.

JOLIESSANTE-SZAPPAN

már kellemes illatánál fogva is a legkedveltebb tolett-szappan. A bőrt finom és simává teszi, valamint előmozdítja s emeli annak friss, üde kinézését. Kivánatra mintadarabok ingyen adtnak. Egy drb. 40 kr.

HAJ-RESTORER

biztos szer a megőszült haj eredeti természetes színének visszaállítására. Egy üveg ára 1 frt. Kapható: Molnár Lipót gyógyszerésznél, mint készítőnél Kassán, — S.-A.-Ujhelyben

Widder Gyula gyógyszerésztárban.

A felső-bodrogi vízszabályozó társulat.

453/1896. sz.

Meghívó

a felső-bodrogi vízszabályozó társulat Töke-Terebesen a Casinó helyiségében 1896. november 24-én délelőtt 1/2 10 órakor tartandó

RENDES ÉVI KÖZGYŰLÉSRE.

Tárgyai:

1. Társulati igazgató-választmány évi jelentésének tárgyalása.

2. Az 1895. évi számadások megvizsgálására kiküldött bizottság jelentése, s ennek alapján igazgató-mérnök és pénztárnoknak a felmentvény megadása és az 1896. évi számadások megvizsgálására egy három tagú bizottság választása.

3. Az 1897. évi költségelőirányzat megállapítása.

4. A földmivelési m. kir. minister urak a betonfal építésére vonatkozó f. évi 12842/V-2. 96. számú leiratának tárgyalása.

5. Kató János és társai morvai birtokosok régi hátrálék iránti ügyében határozat hozatal a földmivelésügyi m. kir. minister ur 32638/V-2. 95. számú magas leirata alapján.

6. A közös tiszai nyugdíjintézet életbe lépte iránti igazgatósági jelentés tudomás vétele, valamint a bemutatandó nyugdíjalapszabályok VI. fejezet 53. §-ának értelmében elnök és 4 tagból álló nyugdíjválasztmány választása, továbbá a nyugdíj-szabályzat 57. §-a szerint évenként egyszer tartandó közgyűlésre egy tag kiküldetése.

7. A tiszavölgyi társulat évi közgyűlésére 2 tag kiküldetése.

8. Kérvények.

9. Netaláni indítványok.

Budapest, 1896. november 7-én.

Gróf Andrássy Aladár,

társulati elnök.

K ö h ö g é s,

rekedtség és elnyálkásodás ellen legjobb hatású szer a Réthy-féle

PEMETEFŰ-CUKORKA,

mely ezen bajokat gyorsan megszünteti. Kapható minden gyógyszerésztárban. Egy doboz ára 30 kr. 5 dobozzal 1 frt 50 kr-ért bérmentve küld

Réthy Béla, gyógyszerész. Békés-Csabán.

Kapható: S.-A.-Ujhelyben: **Widder Gyula,** **Kincsesy Péter** és **Buday Ákos** urak gyógyszerésztárban.

Dr. Suin de Boutemard

zamatos fogpastája

kétségtelenül az egyedüli, valóban jó és eddig felülmulhatatlan szer a fogak ápolására, épségben tartására és a foghús és szájüreg üdeségére a legmagasabb életkorig. Egy csomag ára 35 kr.

Dr. Borchardt

zamatos növényzsappana

hathatós szer a bőr erősítése és egészségben tartására, valamint tisztátalanság, — ugymint pattanás, szepő stb. megóvására; egyidejűleg jeles pipere zsappan, igen alkalmas mindennemű fürdői használatra. Egy lepecsételt csomag ára 42 kr.

Dr. Hartung növény-pomádéja, elismert legjobb hamóvesztő szer. Egy tégely ára 85 kr.

Dr. Hartung kina héjólaja, erősíti a fejbőrt és a hajnak fényt kölcsönöz. Egy üvegcséje ára 85 kr.

Dr. Lindes tanár vegettábl **rudpomádéja** eredeti darabokban ára 50 kr.

Balsamos olajbogyó zsappan, egy csomag ára 35 kr.

Dr. Béringer zamatos koronaszesz, kivonat esencia d'Eau de Cologne-ból. Egy eredeti üvegcséje ára 1 frt 25 és 75 kr.

Leder testvérek balsamos dióolaj zsappana. Egy darab 25 kr. Egy csomagban 4 darab ára 80 kr.

A fent felsorolt összes szabadalmazott cikkek valódi minőségben kaphatók **S.-A.-Ujhelyben:**

WIDDER GYULA gyógyszerésztárban.

A Bpesti „Nádor“ gyógyszerésztár nélkü- lözhetlen gyógyszerei.

Köhögésnél, rekedtség, elnyálkásodásnál, a torok és légzési szervek minden bajánál:

Egger mellpastillái

1 doboz 25 kr. és 50 kr.

mely számos érmekkel lett kitüntetve.

Mindenféle gyomor- és bélbetegségeknek ajánlatos:

Egger szódapastillái

1 doboz 30 kr.

Enyhe vértisztító és gyomorerősítő hatásúnak elismert felülmulhatatlan szer székrekedésnél:

Egger Cascara Sagrada Pastillái

1 üveg 50 kr.

Felülmul minden ez ideig használatban álló csukamáj olaj készítményeket, szagtalan kellemes ízű, könnyű emészthetőségű kitűnő táp és gyógyerejű az

Egger-féle Csukamáj Emulsió

próba üveg 35 kr. egy üveg 70 kr.

Az arezbőr üdeségének előmozdítására és fen tartására teljesen ártatlan anyagokból előállított, májfoltok, szepő s az arezbőr mindennemű kitéréséi ellen legsikeresebben használható az

Egger Párisi Crème

próba tégely 50 kr. egy tégely 1 frt.

Nélkülözhetetlen szer dohányzóknak, a száznak igen jó ízű és a leheletnek föltöbb kellemes szagot kölcsönöz az

Egger Royal Cachau

próba boríték 15 kr. 10 boríték 1 frt.

Kaphatók minden gyógyszerésztárban, S.-A.-Ujhelyben: **Widder Gyula,** **Kincsesy Péter** és **Cs. Buday Ákos** urak gyógyszerésztárban, valamint **Egger A. fiai** „Nádor“ gyógyszerésztárban Budapest, váczikörút 7. sz.

A sárospataki főiskolai kórház igazgató-orvosa

Dr. Kun Zoltán

kipróbált
gyógyszerei

Vérképző labdacok

rózsaszínre cukrozva. Vérszegények, sápkórosok gyengélkedők, görvélykórosok, láztalan tüdőbetegeknek legjobb gyógyszere. 1 üveg labdacok 1 frt 80 kr.

Hurut labdacok

tüdő- és gégehurut, influenza, tüdővész, hideglelés, malária, gumókor ellen igen kipróbált gyógyszer. 1 üveg égszínkékre cukrozott labdacok ára 1 frt 80 kr.

Női betegségek ellen!

Fehér folyás, méhvérzés, hurutos kifolyások ellen leghasznosabb a **Dr. KUN Z.-féle Irrig. por.** 1 doboz 1 frt 20 kr.

Dentipurin-szájviz

a legjobb valamennyi eddig megjelent szájvizek között. Kitűnő óvszer a ragályos torokbajok ellen. 1 üveg ára 60 kr.

Purpurin-Crème

arc- és kézkenőcsnek meglepő hatása van! 5 nap alatt eltávolít minden foltot s azt bársonyszerűvé, üdítővé varázsolja. 1 tégely 1 frt 20 kr.

Alpesi fenyőillat

az, amivel a beteg- és lakószobák levegőjét átszaturálhatjuk a legpompásabb és legegészségesebb fenyő illatjával. Ennek használata oly üdítő hogy felülmulja valamennyi fenyőillatot. 1 üveg 1 frt 20 kr.

Kaphatók az egyedüli készítőnél: **Trstyánszky Károly** gyógyszerésznél **Sárospatakon** s minden nagyobb forgalmu gyógyszerésztárban Főraktárak Budapest: **Török József** gyógyszerésztárban Király-utca 12. sz., **Dr. Buday Emil** gyógyszerésztárban városháztér és minden gyógyszerésztárban nagykereskedésben. Ujhelyben kapható **Widder Gyula** gyógyszerésztárban.

HIRDETMÉNY.

6. és apost. kir. Felsője f. é. október hó 4-én Budapecsten kelt legfelső elhatározásával legkegyelmesebben megengedni méltóztatott, hogy a f. év végével rendezendő

XIX-ik jótékonycélu m. kir. állami sorsjáték

remélhető tiszta jövedelme akként osztassék fel, hogy 1. a vagyontalan állami tisztviselők özvegyei és árvái részére létesítendő alap, 2. a kézdi-vásárhelyi „Stephánia” menedékház, 3. a budapesti első gyermekmenhely, 4. a kolozsvári „Mensa Akadémika”, 5. a szünidei gyermekektelep egylet, 6. a fehér-kereszt egylet, 7. a Cirkvenica mellett létesítendő tengeri gyermekorvóház és 8. az első budapesti szegény gyermekkert-egylet egyenként egy tízed; míg 9. a budapesti „Erzsébet” kórház-egylet, 10. a győri nádorvárosi leányorvóház és 11. a budapesti VII. kerületi népkonyha egyenként egy huszad részében részesíttessék.

E sorsjáték összes 3282-ben megállapított nyeresiményei az alább következő játékterv szerint 160.000 forintba rúgnak, és pedig:

1 főnyeresimény	—	—	60000	frt	2 nyeresimény egyenként	—	2000	frt
1	—	—	15000	„	4	—	1000	„
1	—	—	10000	„	20	—	500	„
1	—	—	5000	„	50	—	100	„
1	—	—	4000	„	200	—	50	„
1	—	—	3000	„	3000	—	10	„

az összes nyeresimények készpénzben fizettetnek ki.

A húzás visszavonhatlanul 1896. évi december hó 28-án Budapecsten történik.

Egy sorsjegy ára 2 frttal o. é. van megállapítva.

Sorsjegyek kaphatók a lottó-igazgatóságnál Budapecsten (Pest, fővámház, fél-emelet), a hová a megrendelt ára postaltalvány mellett előre beküldendő, valamennyi lottó-, só- és adóhivatalnál, a legközelebb postahivatalnál, a bécsi „Merkur” nál és minden városban és nevezetesebb helységeben felállított egyéb sorsjegyjárló közegnél. Budapecsten, 1896. október hó 4-én. M. kir. lottó-igazgatóság.

Tüzifa eladás.

Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek becses tudomására hozni, hogy a Mikóháza határában fekvő, azelőtt ugynevezett Piller-féle erdőben, Sárospatak mellett levő Károlyfalva községből kiinduló utakon Cserenyés és Bányabércz nevű erdőkben, egyrészt Mikóháza és Kovácsvágás községekből kiinduló utakon: Fekete-hegy, Somhegy és Lóhalál nevű erdőkben, másrészt tűzifa, szarufa és vastagabb épületfának alkalmas tölgyszekerek ledöntött része szekerenként eladatik szabad rakodásra.

Egy kétfogatu szekér tölgy-tűzifa szekerenként 1 frtjával; szarufának alkalmas kétfogatu szekér 10 cm. vastagságig menő tölgy-műfa 1 frt 50 krjával; 10 cm. felső vastagságú tölgy-épületfa 2 frtjával.

A fa kifuvározása e nyár folyamán a mikóházi oldalon csakis minden kedden és pénteken; a károlyfalvi oldalon pedig minden hétfőn és szombaton van megengedve.

Utaltványok válthatók: Klein Vincze korcsmárosnál Károlyfalván; Grosz József erdőfelügyelőnél Mikóházán és saját irodámban S.-A.-Ujhely (Jókai-utca, Racsokvics-féle ház).

Az utat Károlyfalva felső határánál, valamint Mikóházán az erdőkerülő megmutatja.

Megrendeléseket elfogad és pénzfelvételek meghatalmazott: Kornstein Ignác czég S.-A.-Ujhelyben.

Karók megrendelhetők erdőüzletemnél Sárospatakon S.-A.-Ujhely állomásra szállítva bezárólag 1897. április 1-ig készpénz fizetés mellett:

2 méter hosszúságúak ezrenként	24	frtjával
1-80	19	„
1-70	18	„

Telefon és telegráfrudak tetszés szerinti mennyiségben ugyanott megrendelhetők.

Kiváló tisztelettel:

Mandel Imre,
erdőüzletel.

Az utak jó karban és rendbe vannak hozva!

Nincs többé szükség vegyi festészetre.

Mindenki otthon festhet minden színben és árnyalatban ruhát és fehérneműt

TIZ PERCZ ALATT.

Korszakalkotó találmány 500% megtakarítással.

MAYPOLE SOAP

angol festő szappan.

Legújabb találmány házi festésre. Fest minden színben és árnyalatban. Tizenöt perc alatt mindenki egy kevés forró vízzel és ezzel az angol festő szappannal ruhát, bluzt, függönyt, zsebkendőt, selyem- és czérna kesztyűt, inget, harisnyát, gallért, selyem szöveteket, szallagot, csipkét, atlaszt, bársonyt, strucz-tollat, hánckalapotkat stb. megfesthet. A festés szintartó és el nem fakul! Minden ruhát újjá és moderné varázsol. Méregmentes és a szövetet nem rontja. Egy darab ára 40 kr. (Fekete 50 kr.) s ezzel egy női blouse megfesthető. Minden darabhoz használati utasítás van mellékelve.

Szabadalmazott az egész világon!

Vezérképv. Ausztria-Magyarország, Balkán államok, Görög- és Törökországban

BÉCSBEN, Mariahilfstrasse 105.

Sonnenschein Lipót, v. Bálvány-utca 5. Budapest.

Mindenütt kapható.

Egy mintadarab 45 kr. (bélyeg) beküldése ellenében bérmentve küldetik.

AZ „AGRÁRIA”

bankforgalmi intézet

(a Hollandiai hitelbank főképviselősege)

Budapecsten, VIII. Kerepesi-ut 73. sz.

Fennálló jelzálogi kölcsönök bélyeg- és illetékmentes konvertálását 3½—4%-os, 5—60 évi törlesztéses kölcsönökre elvállal és ezek, valamint új kölcsönök elnyerése iránt levélbeli tudakozódásokra is készséggel minden megkívánt felvilágosítást ad. 200 frton aluli ügyek el nem fogadtathatnak.

Levél és sürgönyczim:

„AGRÁRIA” Budapest Kerepesi-ut 73

Árverési hirdetemény.

A s.-a.-ujhelyi m. kir. pénzügyigazgatóság által közhírré tétetik, hogy az alábbi községek területén fizetendő boritaladó, hus fogy. adó, cukor fogy. adó, sörítal adó és szeszitalmérés adó beszedési joga az 1897. évi január 1. napjától 1897. évi december végéig terjedő időre esetleg a felmondás fentartásával az 1898. évekre is nyilvános árverések útján haszonbérbe adatnak. Az árverés a s.-a.-ujhelyi pénzügyigazgatóság hivatalos helyiségében 1896. évi december hó 4. napján d. e. 9 órakor fognak megtartani.

Folyó szám	A község neve	K i k i a l t á s i a r										Jegyzet	
		borital- adó		hus fogyaszt. adó		czrkor fogyaszt. adó		sör italadó		szesz ital- mérés adó			Összesen
		frt	kr.	frt	kr.	frt	kr.	frt	kr.	frt	kr.		
1	Kohány	44	7	20	55	30	90	129	30	946	20	1171	2
2	Szilvas-Ujfalu	107	18	29	82	59	76	93	15	483	90	773	81
3	Cselej	55	72	46	10	47	70	29	95	597	21	776	68
4	Ruda-Bányácska	34	80	21	94	14	22	109	15	1125	88	1305	99
5	Velejte	69	60	27	72	109	50	141	45	1037	85	1386	15
6	Tapoly-Izsép	13	05	19	96	8	25	13	75	233	70	288	71
7	Var.-Hosszmező	8	70	77	14	15	83	51	—	428	85	581	52
8	Zamutó	17	80	37	17	23	46	83	15	501	—	662	18
9	Rudlyó	8	70	15	81	18	69	4	63	152	47	200	31
10	Izb.-Hosszmező	8	87	—	—	—	—	32	50	164	55	205	92
11	Velyopolya	3	26	6	65	—	—	—	—	117	90	127	81
12	Láczfalva	8	22	—	—	—	—	—	—	74	10	82	32
13	K. és N.-Csebb	40	63	15	65	50	81	28	75	273	60	409	44
14	Natafalva	38	2	34	44	129	6	139	55	1343	28	1704	35
15	Örmező	82	65	40	87	149	89	147	55	1706	22	2127	17
16	Petrócz	8	61	6	83	29	27	45	65	272	40	362	77

Az egyéb árverési feltételek a kir. adóhivatalok, biztosságok s a kir. pénzügyigazgatóságnál megtudhatók.

S.-A.-Ujhely, 1896. nov. 17.

M. kir. pénzügyigazgatóság.

FERENCZ-

pálinka (sósors zesz)

VÉRTES gyógyszerész-féle

használatban a leghatásosabb

Egy üveg 1 és 2 korona.

Kapható:

Gyógytárakban, droguerákban és fűszerkereskedésekben.

Továbbá ajánlatnak a „Sas-gyógytár” világhírű gyógyszerei u. m.: Dr. Heuffel-féle gyomor eszencia, Dr. Heuffel-féle vértisztító labdacok, Bánáti növény-nedv, Herkulestüdői köszvényesz, Injectio és capsules végtales stb.

Kapható: S.-A.-Ujhelyben: WIDDER GYULA úr gyógytárában, valamint közvetlen: Vértés Lajos, Sasgyógytárában, Lugos.

Árverési hirdetemény.

Alulírott köztudomásul adom, hogy „az első s.-a.-ujhelyi zálogkölcsön üzletben” mindazon zálogtárgyak, amelyek lejártak és lejártuk után egy hó leforgása alatt sem rendezettek, az 1881. évi XIV. t.-cz. 15. §-a értelmében az 1896. évi december hó 7-én d. e. 9 órakor a zálogüzlet helyiségében megtartandó nyilvános árverésen el fognak adni.

S.-A.-Ujhely, 1896. évi november hó 16-án.

Reichard Ármin.

A már évek óta fennálló
Első zemplén-megyei honi butor-esarnok
 S.-a.-Ujhelyben, a főtéren
 a „Vörös ökör“ épület emeleti helyiségeiben
 ajánlja 5 teremben nagyszerűen berendezett
BUTORGYÁRI TELEPÉT

hol is minden e szakba vágó **asztalos- és kárpitos butorok** valamint **fantasie- és disz butor, szalon, boudoir, ebédlő- és fogadó-termek** részére szükséges **butorok barok és rokoko-stylen** a legelegánsabb kivitelben jutányos áron kaphatók.

Ajánlom továbbá **tükör- és képraktáramat** a bevásárolni szándékozó n. é. közönség becses figyelmébe.

Egyidejűleg van szerencsém a m. t. közönség becses tudomására hozni, hogy butort vásárolni szándékozók kényelmére ugyancsak a „Vörös ökör“ épületében, földszinten egy bolthelyiséget béreltem ki, hol is **saját gyártmányaimból szintén egy kiváló nagy butor-termet** rendeztem be, melyben **ebédlő- és háló-szobák**, valamint **szalonok** készen és felállítva a csak gondolható legszebb kivitelben vannak s jutányos áron kaphatók.

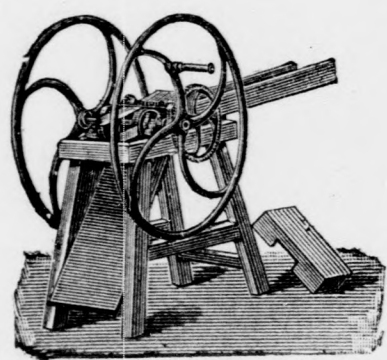
Számos látogatást és pártfogást kérve maradtam
 kiváló tisztelettel

WILHELM HENRIK.

FLEISCHER és TÁRSA

gépgyára és vasöntödéje Kassán, vám-utca 12. szám.

Ajánlja a t. gazdaközönségnek a legujabb tapasztalatok szemmel tartásával, czélszerűen és gondosan gyártott jóhírnévű gépeit, nevezetesen:

Szecska-vágókat kézi vagy járgányhajtásra.

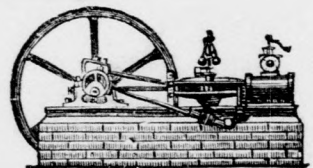
Répvágókat és tengeri morzsolókat.

Olajsajtókat és olajmag pörkölőket.

Örlő- és daráló malmokat. Progress-tisztító gépeket, lisztosztályozó hengereket.

Olajmag zuzókat.

Továbbá mindennemű szivattyukat, gőz-gépeket és gőzkazánokat. Szeszgyár-berendezéseket, m. p. Henze-főzők, kavará-készülékek, maláta- és burgonya zuzókat stb.

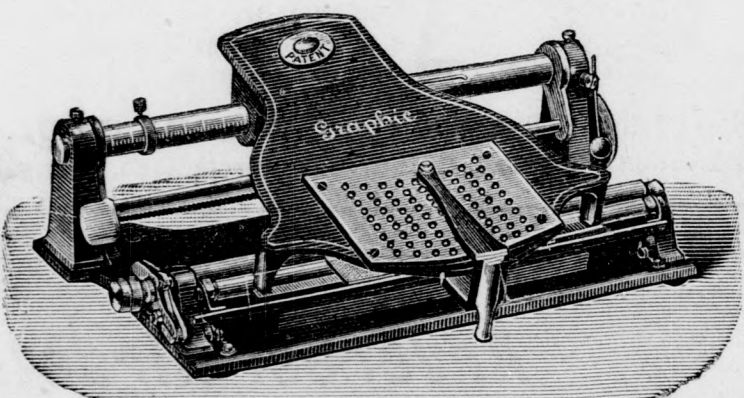

Gépgyárunkban gyártmányainknak **jelentékeny készletét tartjuk állandóan raktáron.**

Gazdasági gépeink képes-, valamint öntödénknak gyártmányai **árjegyzékét** kívánatra ingyen és bérmentve küldjük.

Legujabb amerikai szabadalmazott írógép

Graphic

Graphic

Bámulatos egyszerű szerkezettel a legkönnyebben kezelhető és 5 perc múlva bárki által használható.

➡ **Ára 55 forint.** ➡

Egyedüli főraktár
 Zemplénmegye részére:

Lóvy Adolf,

könyv- és papirkereskedésében
 S.-A.-Ujhely.

➡ A gép nálam megtekinthető. ➡

S.-A.-Ujhely, nyomtatott a „Zemplén“ gyorssajtóján.

Az 1895. évi caira s az 1896. évi londoni egészségügyi kiállításokon díszoklevéllel s arany éremmel kitüntetve. — Orvosi tekintélyek által kipróbált s nagyobb kórodákban kitünő sikerrel használt külszer:

REUMA-SZESZ

biztos s kiváló gyors hatásu a test bármennemű csuzos bántalmái, u. m. **köszvény, csúz, reuma, ischiás, asthma** stb. ellen.

Hatása némely esetben meglepő, amennyiben gyakrabban idültebb eseteknél is már egyszeri bedörzsölésnél a fájdalmakat teljesen megszüntette.

➡ **Fog- és fejfájást 5 perc alatt megszüntet!** ➡

Egy üveg ára használati utasítással **1 korona, erősebb üveg 2 korona 40 fillér.**

Főraktarak Budapestén: **Török József** ur gyógyszer-tárában Király-utca 12. sz., és **dr. Egger A.** ur gyógyszer-tárában Váci-körút 17. sz. — Ugyazintén a főváros összes s a vidék csaknem összes gyógyszer-tárában, valamint a készítő

WIDDER GYULA gyógyszerész-nél
 S.-A.-Ujhelyben.

Ugyazintén: *Homonnán* Szekerák A. *Varannón* Gál S. *Szerencsén* özv. Bótáné. *Tokajban* Rothfuchs J. *N.-Mihályban* Tolvay I. *Sáros-patakon* Kádár Gyula és *Trstyánszky* Károly ur gyógyszer-tárában.

➡ Vidéki megrendelések pontosan teljesítetnek. ➡

Van

utánzott „TOKAJI COGNAC.“ Ezek ugyan **nagyon olcsók**, de **ép oly rosszszak** és így még a legkisebb összeget **sem érik meg.** — Eme **értéktelen utánzatok** könnyen felismerhetők, mert:

1) **nem az egyedüli** és csakis **Tokajban** létező

ELSŐ TOKAJI COGNACGYÁRBÓL származnak,

2) ezen **TOKAJ VÁROS CZIMERÉVEI** **nincsenek** ellátva.

BEJEGYZETT
 AZ ELSŐ TOKAJI

VÉDJEGYE
 COGNAC-GYÁRNAK

TOKAJBAN.

Valódi esa

TOKAJI COGNAC

**TOKAJ VÁROS CZIMERÉVEL
 AZ ELSŐ TOKAJI COGNACGYÁRBÓL, TOKAJBAN**

a mely 1893—1894. évben, mint hiteles közjegyzői okirat bizonyítja

725,130 liter bort dolgozott fel.

Fenti eredeti Tokaji Cognac kapható: minden nagyobb fűszer- és csemege-kereskedésben és gyógyszer-tárában.

Első rangu szálloda
 a főváros közepén

„VADÁSZKÜRT SZÁLLODA“

Budapestén.

Ujjonnan berendezve: Lift, villamos világítás, fürdők, távbeszélő, mérsékelt árak u. m. szép nagy utcai szobák:

I. emeleten 4.50 ft

II. „ 3.50 „

III. „ 2.50 „

Üdvari szobák 1.—50—2.50-ig.

Huzamosabb tartózkodásnál 20% engedmény.

Lakosztályok téli tartózkodásra egyezség szerint.

➡ **Magyar és francia konyha.** ➡

Saját termésű borok.

Kammer Ernő,
 tulajdonos.